

౧౮౪౭౮

వృత్తి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

నంపుటము. ౧.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ మార్చి నెల 12 వ తేది భుక్తవారము

ఆ సందనా మ సంచత్తర ఫాల్గున బహుళ ద్వాదశి ౧౭

No. 315

సంచిక 3౧౫

శలస్వల్పము!

అమృతం జనము

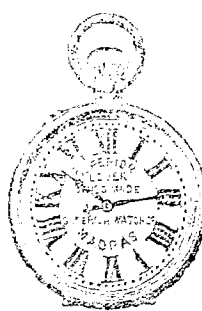
గుణమధికము!

అమృతం జనము అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన మందు. ప్రాణమికదలే లోపడకముగ అమృతం జనమును పయోగించిన యెడల రోగము వెన్నదయి తరువాత ఉబ్బసము క్రింద దించున. వడిశమునకును ఉబ్బసము నకును అంత సంబంధము గలదు. పరీక్షించును.

ప్రతియింట నుండదగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము. ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున కారోగ్యము కలిగించును. చక్కనిదబ్బీ సహా సీసా 1:3 0-8-0 లు. అమృతం జనము డిపో, 6 తంబు శెట్టిపేట, మదరాస్.

సుపీరియర్ లిజర్ బ్యాల్ములువాన్.
గొలుసులో సహా భుక్త ౩1-0, పోస్ట్ 0-4-0.
డివికి 5 సంవత్సరముల గ్యాంటెంజీ కలదు.

ఈ గడియారము నడుంబుమీద మాకంపెరి పేరు ఎట్టనిసిరా కొనాడింపబడి యుండును. ఇది నా చుట్ట కందమై తలలీగమును, డబ్బులూ, ఆను గ్లాసు కోమలకాగితా మొదలుపనులకు దగియించును. వైద్యమాత లో భాగమున గ్యాంటెంజీ చీటి అతి కింది యుండును. సీమ నుండి మాత్రం తయారుచేయబడింది. కాని నెవరియొద్దను జిక్కును. ఒకరొక్కరును తీయుచును తలంపుతో తప్పున తలనుంచి తిను. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప భరగల గడియార మిదియొకటియని యనుభవించున తెలియను ఇదివల కనేక గడియారములు ఖర్చయి తొందరతోపుతముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడడు. మా పట్టణమున కనేమలు కొని గుంతెంచిరినన, నీయును తెందుకు. టుఫీయియర్ వాచ్ కంపెరి, పోస్టువో.పు.సెం107, మదరాస్

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

జి.జి.

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రిక యొక్క - అనంతసంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమునాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేన, ప్రాచీనతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హింసజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ఫిరారాధన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమోహాస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర సహజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క విభుకు లోకము సంతయును కలవరకదమన్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, అస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3. యుద్ధ పూర్వములు, వాటిపటములు; 4. భిక్షు రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5. దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6. నానా రాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 4౦౦ పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వముగ నుండగలదు. పెన్సయోక్యతీయంపు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తికేసులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను, ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు

సెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిరూసముల చందాదారులకు	1	0	0
ఇతరులకు	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ నచూలుచేయబడును.
యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దంభాస్త్రులను బంపుకొనుట యుచితము ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ నచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగిలిన ప్రతులుమూత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేట, మదరాసు.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, శాలింత గోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యొకయోగమైన ముంజని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న డ్రియమగుటచేతను నవసర సమయములంద నొరకుట దుస్సరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరియం దితర పదార్థము తేలియును తేల్చుచున్న, ఇంత వరకు మాతాపునుండి కొనిన చాలల కీడివయము తెలిసి యున్నది. కొనిని వారొకసారి పరీక్షించిన విజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితీ కస్తూరిని గొని మోసపోదు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0

అదివచ్చి కాన లేక జాన్ము

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోగోరొజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

తామరలైలము

మా తామరలైలము ఒక్కచబ్బా ను ఆకు అకాలకు కొని నాలుగైదు సారులు రాచినయె డల తామర నిర్మలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆకులకాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.
అనేక సంవత్సరములు, మానములు వాడవలెనవల దీనివల. కక్షణమే నుఖము పొందితి. హా! నిదురపట్టిక. బహుశ ఊరుచుండు అవస్థ పోవానికైకను నడ్డ.
అమృతం జనం డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేట, మదరాసు.

గోఖలే వ్యక్తి మాత్ర చరిత్ర.

భారతీయ కవయిత్రీ శిరోమణియగు సోమి దేవిగారు వ్రాసిన సేవాస్మృతి.

1

నాతండ్రి పరలోకగతుడగుటకు నన్నాశ్వాసించుచు "నేను మిమ్ములను స్వయముగ నాశ్వాసించగలుగునట్లు మీ నగరమునకు సమీపముగా తావులలో నెచటైన నుండియుండ క పోతిని. మీ సంతాపము నీరమలగు నీతిమల రూపమున పరిణమింప గలదని నే నూహించెద"నని ఫిబ్రవరి నెల 12 వ తేదీని గోఖలేగారు వ్రాసిన దుఃఖోపశమన లేఖ దుఃఖభాషన మగు నాతండ్రి ప్రార్థన కర్మ జరుగు సమయమున నాకు చేరి నది. ఈ మృదుపదముల వ్రాయు సరిక తానుగూడ నచిరకాల ముననే మృత్యు ముఖమున బడసన్నానను ననుమాన లేకమైన నా మహానియునకు కలిగియుండ లేదుగదా.

2

ఆ మహానీయుని మరణమునకు నా నేతు హిమాచల పరీతి మగు భారత భూమ్య శ్రేష్ఠ ము ఘోరముఖ సాగరమున మునిగియున్నది. పత్రికాధిపతు లా మహా నీయుని యుత్తమ చరిత్రాభివ్యక్తముతోఁ బుటలకు పుటలు నింపుచున్నార. నే నాయన రాజనీతి విద్యవ్యయము గూర్చి గాని సంఘసంస్కరణపరత్వము గూర్చి వ్రాయదలంపలేదు. ఆయన పురుషోత్తమత్వము గూర్చి ఇటీవల కొన్ని సంవత్సరముల నుండి ప్రపంచమున ప్రత్యేక గౌరవమునకు నేను పాత్రభూతియైతినిగాననే నా గోఖలేమహాపురుషుని పురుషోత్తమత్వము గూర్చి మాత్రమే కొన్ని పుస్తకముల వ్రాయగదాగితిని. నారాజకీయభావమును వ్యక్తిపరమ పత్రికలలో వ్రాసెనాయు ప్రాంతికము పత్రికయే యుత్తమోత్తమమని తరుచుగ నాపురుష సింహుడు మధువుచుండుటచే నేను వ్రాసినవిషయ మాపత్రిక పంపింపి.

3

నాకామనజరణ్యునితో మైత్రీలేఖతోడనే ప్రారంభమై లేఖతోడనే ముగిసింది. 1906 సంవత్సరమున కలకత్తానగర ముజరిగిన స్వభావత్రయ సంస్కరణ సభలో "స్త్రీలకు విద్య నేర్పాల" యను విషయమున తీర్మానమును ప్రతిపాదించు పని నాపాల జరిగింది. నేనా సందర్భమున వోసంగిన యువస్వామి మండలి కొన్ని భావము లా సరలేఖను మాసముకు హాంప గలుగుటకు నర్హునిగా నాపూజ్యుడు నన్ను ప్రశంసించుచు నా కొక లేఖను వ్రాసాడనిచెను. నేనాయుధార ప్రశంసకు చేకూరునట్లుగాని నిమిషంబుదును. మాయుత్తరోత్తర సహచర్యము నకా లేఖనిషయములే ప్రధానములగుటచే వానినే నిర్ణయదాహించి సహాసించెదను. "ఆత్మధిక గౌరవోత్సాహ పూరితములగు నా భవ్యవాదములను మింకంఘించు స్వాతంత్ర్యమును నేనా పూజకు కవచమైతిరా? మీయువస్వామి మత్తమోత్తమ విభావ రసాస్వాదమున సతిశయించెనటకు లక్ష్య మగుచున్నది. మేముందరమును తాత్కాలికముగ కుత్తమసానమున కేర్పడినట్లు తలంపగలిగితిమి" అని ఆయన వ్రాసిరి. అట్టి సానుభూతిభద్రమును శుభసూచకముతో ప్రారంభమైన పరిచయము క్రమక్రమముగ నభివృద్ధిచొంది చివర కత్యంతగాఢ ప్రేమాభిలమును సహచర్యము క్రింద పర్యవసితమైనది. ఆ సరపుంగపురి సహచర్యలాభమును పొందగలుగుటయే నాజీవితమునకు ప్రయోగమైవచ్చునని నేను తలంచుచుంటిని. ఆస్తిక విషయములందును శ్రేణుషీ విషయములందును వీని యన్నిటి కన్న మిన్నయగు మాతృదేశ నేనావిషయకామరాగమునకు మాయుత్తరభావము లైక్యమొంది యుండుటచే మానెయ్య మత్వంత సంతోష ప్రదముగ నుండెను. విదేశమునందు బహువా రము బాపునవనంసుడు కుజాపిడుడై శ్రమపడుచున్న తల్లిని విచ్చిన్నాశ్వాసకలి నగు నేనొసంగ గలిగినంత మాత్రమును సహచర్య సహాశ్వాసముల నాయన కరుణార్థి హృదయులై యంగీకరిండుట యత్యంత కరుణాత్మకమున సహజమునై యుండెను. అట్టి మహోత్సాహవ్యవస్థల కాల మాయన కొన ర్పగల భాగ్యముకూడ నాకు లభించుటకులన మాన్వేహితలకు గాఢసంభావ చేకూరినది.

4

1907 మొదలు 1911వరకును నే నాయనజరణ్యుని బొంబాయి, చెన్నై, పట్టణము, పూనా, ఢిల్లీ, మున్నగు నెక్క నగరములయందు తరుచుగ సందర్శించు నోచియుంటిని. ఆయన సందర్శన భాగ్యము లభించినపుడెల్ల దేశసేవకు నాజీవితమును సమర్పించువిషయమున నామహర్షి యొసంగిన హితోపదేశము లను నేను నా హృదయపేటికకు పదిలపరుచుకొనుచుంటిని.

కార్యభార మపారముగ వైసబడియున్నట్టి తరుణమును నావత్స రములయందుగూడ నేను వ్రాసినగీతముగాని నడిచినవాక్యములు గాని చేసినకార్యముగాని ఆయనకు సంతసముగలిగించిన పట్టును నాకప్పుడ నాతోగొనితి యధికముగనందు కతమున నా జీవిత కేంకలని యాంవోళన మాయనకుఁగలిగిన తరుణములనుగూడ తీరికచేసికొని అంగీకార నూనకమో ప్రోత్సాహకరమో నూనాశ్వాసన పూర్వకమోయగు లేఖ నాయన నాకంపుచునే యుండెడిది.

5

1912 వ సం॥ ప్రారంభమున నేను కలకత్తానగరమున నా జరణ్యుమందరమున కొన్ని వారములను గడపితిని. అంతవరకును గూడ సాహృద్యము మా కురుపురకును కలుగ నే లేదు. "పంకవరకును భావ విషయ మై పక్ష గ్రాహమాత్రమైయు పట్టుగలిగియుంటిని. ఇప్పుడు మీనిష్ఠిత చేతసమును నేనునువ్యక్త వైసరింపుతో గలుగునంతవరకును మిమ్ముకు పంజరమున బంధించెద"నని ఆయన నాతోనుడివిరి. నే నాకాలమున నామ హానీయునితో నతిస్వీకారముగ సంతోషప్రదములగు సంభాషణల నొనర్పగలిగితినిగాననే యా సరలేఖ్యుని యపారముగు మహావిశేషమును సంపూర్ణగ ప్రపంచగలిగితిని. ఆయన ను స్వభావము నటులగ్రహించుట నాకుత్తమోత్తమము నయాల్య మునకు ప్రకృతిపాతముగా నుండెను. ఆయన యందు వ్యక్తము చెందు గోచరమునకున్నను వాని నాయన విశేషమొనరింది సంపూర్ణ భావోపేతమును దేశభక్తి నాస్థింప గలుగుట య మహావకార్య మనదగును.

6

ఆయన నూనవ్యక్తి ప్రపంచమునకంతటికిని గోచరించి నది. వానినే ప్రపంచవాసులందరు నత్యధికముగ గౌరవించి యుండెడిది. నువ్యక్త సుప్రకాశ చతుర మనీషానిశేషము. రాజ్యాంగవిషయక వ్యవకలన సంకలనా ద్విత్వమోచేతత. సహేతుకముగను ససంఖ్యముగను విషయములను సమకూర్చి చర్చించుచుండు గల నిర్దుష్టప్రాధిపు ప్రతిస్పర్థులపట్ల సానునయోపేతమయ్యును నరన కోధమును నాస్థము, సగౌరవ మాధ్య స్థానలంబనమున ప్రశాంతపూర్వకముగ నోజన్వితావీర్యములు, రాజనీతిజ్ఞతయందు కుశాగ్రముగ్నియందు నువ్యక్తములగు నుచి కాల ప్రతిరోధ ప్రభావనత్యంతలము, నిత్యజీవనమునందు గోచర మగు నత్యంత సౌమ్య భావములు సాస్థిత్యములు, నగు నుగుణాణములతో యూయమోపురుషుని బహి ర్యక్తియందు లోకులు కని ప్రశంసించింప సమర్థులైరి. ఆయన వ్యవస్థాపకవిధించుకొనిన బహుళ నిగ్రహాచ్ఛాదనాప రంపరచే నావరింపబడి యాయన మాత్మవ్యక్తి యత్యంత గోపనముగ నున్నది. ఆసంవరణములను భేదించి యా వ్యక్తిని నేను నిజరూపమున దర్శింపగలిగితిని. మానవ సహచర్యాను రాగములయంద తత్వంత గాఢవాంఛము, జన్మప్రభృతి కాలప నిబలగు నాటిక సహజములగు కార్యవిశ్వాస సంజరితానం దాతిశయమును, సంకేతసంఘాత మనస్తాపాతిశయము, నరం త సంపదల స్వభావయు వ్యాపారానియు వివాదకాణియు నగు ప్రకృతియందు నీళ్లమును పదార్థమును గ్రహింపవలెనని యనారతమును ప్రయత్నించుటయును, నా మాత్మవ్యక్తి యందు గోచరమైనవి. యథార్థ కార్యనిర్వాహక దీక్షాదక్షత రాజనీతిజ్ఞతవ్య విషయక భావనాపర్యవేషమును గూడ నాయనయందు సమవ్యయమైనవని నేను గ్రహించితిని. అనేక శతాబ్దములకు పూర్వమే భగవద్దేశాత్యోభావన మొనరించి కర్మయోగ విభావమే యథార్థముగు యోగమని నిగ్రాహణచేయ గలిగిన వ్రాహ్మణ వంశసంజనమే ఈ రెండు స్వభావములను సమవ్యయింప గలిగెనని నేను తలంచితిని. వంశానుగతములగు లాపములకు తక్కువయొనట కాయనయైనను శత్రుకుశాలక పోయెను. మానవులందరును సర్వవిషయములను సమాన సాస్థిత్యముల కర్హులను మహానాగ్నయ భావము లాయనకుం దు, కొరవడియుండకున్నను వ్రాహ్మణ వంశసంజనితుడ నను పూర్వాచారసంరక్షణోద్ధానభావమునుమాత్ర మాయనపరులెవ్వ రనుమానించుటైన నవకాశములేని కీతిని గుహ్యముగ నుంచి యుండుచు ప్రాచీనకలమందు వ్రాహ్మణుల నన్యసామాన్యాధిక కామును వహింపనేల యను విషయమున నెట్టిస్వల్పప్రశ్న మునుగూడ నాయాభిభావ్యతలననే యాయన కాగ్రహముకలి గింపవచ్చెయ్యి యుండెను. నేను కలకత్తానగరమున 1911-వ సంవత్సరమున జరిగిన సంఘసంస్కరణ సభయందు నిమ్న బాతులను గురించి యుపసన్య సించుచు

"తొల్లింటి వ్రాహ్మణు లభిమాన భరితు లై నిష్కర కాస నములనర్చుటయే నిమ్న బాతులవారి క్రస్తుత హీనస్థితికి ముఖ్య కారణ"మని నుడివెలిసి. నాదాసభలో నారంభిగూడ నుం డెను: నే నుపయోగించిన నాక్యము నాజనకుని సమత్వా దర్శమునకును మనోభావమునకును సుచంజనముగ తోచుటచే నాతడు నన్ను సోల్లంతనముగ పరిహసించెను. కాని "వ్రాహ్మ ణులభిమాను" అని నేననుట సాస్థిత్యమును గా గోఖలేగారు భావించుకొనిరని నేను గ్రహింపగలుగుటకు చాల నబ్బురము తోచినది. "మీరొసంగిన యువస్వామి మత్వంత గంభీరమును మనోహరము ననుటకు సందిమ మేమియును లేదుగాని మీరవ్య దప్యకు పరుష సాహసోత్తల సుపయోగింతురని నిందానూచక ముగ నాయన నుడివిరి. దానితో సంపించినమరియొకవిషయ మును మేము కొంత చర్చించినవిమ్ముట "మీ రెల్లు చెప్పినను గూడ మీభావములుమాత్రము ప్రాందవభావప్రతిరూపములే మీరు బుద్ధుడముతో ప్రారంభించి మహాసాగరమున నైక్య మొందుచున్నారని ఆయన యుల్లాసుకుతో నుడివిరి. నేను జన్మించిన హిందూమతమునకు భిన్నముగ నేను నుడివినదెన్న" డని కొంచెము చిడిముడిపాలుతో నంటిని.

7

ఒకనా ఉదయమున బాతీయ విషయములను గూర్చి కొంత నిరుత్సాహముతోను మనోవైకల్యముతోను గోఖలేగారు నన్నుచూచి "హిందూదేశమునుగూర్చి మీయా నేతృణ మేమని" యాకస్మికముగనడిగిరి "ఆశాద్రవమే" యని నేనంటిని. "స్వని హితభావి ఫలిత మును గూర్చి మీ వీక్షణ మే" ను ని ఆయన యడిగిరి. ఆయిదు సంవత్సరములలోపు ననే ప్రాందవమహామృదీయ సమవాయ మునుకూరు"నని నేను సంతోషపూర్వకముగ విశ్వాసముతోనంటిని. "బిడ్డా నీ కవ యిత్రినైనను నీవత్యధికముగ కాంక్షించుచున్నావు. నీవు జీవిత కాలమందునుగాని నాజీవితకాలమందుగాని యదిచేకూరదు ఆయినను విశ్వాసమును విడువకుండ దేశసేవ చేయుగలిగినవో చేయు"మని ఆయనమిక్కిలి యువకంపముతోగూడిన స్వరము తో పలికిరి.

8

మార్చి 22 వ తేదీని లక్నోలో సమావేశమైన నుహ మృదీయ మహాసంఘమునారి యెదుట నే మపన్యసించితిని. రాజభక్తిభరితులయ్యును సోదరసంఘము (హిందూసంఘము) తో సర్వవిషయములయందును సహకారభావముగలిగి పని చే యునట్లు సాంప్రదాయమును మార్చురలెంచి నే నుపన్యసించిన విషయమునకు రాజనీతిజ్ఞులగు నెవ్వరును యువకులునుగూడ తమయంగీకారమును తెల్లడించె. నే నుచుండు నీ రాసరిని పూ నా నగరమునకు 25 వ తేదీ నాటికి వచ్చితిని. 26 వ తేదీనా ఉదయమున నేను ఘైరుగనను కళాశాల నుండి ప్రిన్సిపలు పరంపిగాదితో గూడ హిందూ నేతక సంఘాలయ మునకు నడచివెళ్లితిని. సర్వ ప్రపంచ విశ్వాతల యతోధమడగు దేశీయ మహాజన సంఘ నాయకముగ నేనుకలి రుగృత మరల ప్రబలుటచే, శ్రమంపడుచు నీరసించి నా కనులకు గోచరు డయ్యెను. కాని మహామృదీయ మహా సంఘమును వారి నూతన సాంప్రదాయమును గూర్చి వ్యాఖ్యలను వివర్ణనలను విపుల ముగవ్రాసిన వెక్కు వాస్తావత్రికలను నలువంకల నిడుకొని యా దేశభక్తాగ్రణి తతేజోదీక్షతో తిలకించుచుండెను. "ఆహా మీ వీక్షణమే సిద్ధించినదని స్వయముగ నా తెరిగించుటకు మీరే వచ్చితిరా" యని యత్యంతంపులై నన్ను చూచినంతనే యాయన యుల్లాసము నుడివిరి. నేను ప్రత్యుత్తర మొసంగు నంతటి యంతరాయ మైనను నైపజాల నంతటి యాశురతతో నా మహామృదీయ సంఘము వారి యంత ర్భావమునుగూర్చి ఆయననన్ను పదింబడిగి ప్రశ్నింపసాగిరి. "మహామృదీయ సంఘమునందలి యుజజనలభావము మాత్రము కేవలము నిష్కాపట్యమునే నూచించుచున్నది. వారుకేవలము రాజకీయావసరమును పురస్కరించుకొని యిటులతీర్మానించ లేదు. వారికియథార్థముగ వృధవిశ్వాసముకలిగిన కతయనను బాతీయభారము గంభీరమును విపులమునగుచున్నదను జ్ఞాన మతిశయించుచున్న కారణమునను వా రుదారభావముతోడను ధారాళముగను హిందువులతోనబాధనసహృద్య మొనర్పనంగీ కారమును తెలిపిని నే నాయనకునమ్మకము కలుగునట్లు చెప్పి నంతటనే శ్రమాటలమును, శరీర కేదనా కార్యమునగు నాయన ముఖకమలము సంతోషభరితముచు వివ్వరించి. రానున్నదేశీ య మహాజనసభలోహిందువులుగూడ మహామృదీయులుమానెన సాహార్ద్రమున కధికముగ గాఢస్నేహంబు తీసిపోకుండవైన తమ సాహార్ద్రమును ప్రకటింపగలుగుదురని నేనునుడివెలిసి. నే నావిషయమున చేయగలిగినంతవర కెట్టిలోపమును లేకుండ చేయబడనని ఆయన నుడివిరి. నేనంతవారమునుండి ప్రత్యేక పేరెంచి తెలిపిన సంతోషవార్త విమటలన కలిగిన యధికో త్సాహము కతమున మరియొక గంటసేపటి కాయన కత్యంత మగు నీరసము కలిగినది. అటులండెయు మీ రీ సాయం కాలము తప్పక రావలెను జుడి" యని ఆయన నాతోననిరి.

స్థానికవార్తలు.

13-వ తేది శనివారము

చెన్నైలో కానరాని సభ పూ. 11-0
నిలిచిపోయినట్లు, కీర్తనానందము సా. 4-0

18-వ తేది గురువారము

పచ్చయ్య స్మారకసభ పూ. 5-0

19-వ తేది శుక్రవారము

మెంట్ ఇన్-సైడ్ సానైటీ, సాంకేతికసభ, హాల్-మెంట్ సా. 5-30

25-వ తేది గురువారము

మదరాసు లిటరరీ సానైటీ, ప్రతి సాంకేతిక సమావేశము సా. ....

26-వ తేది శుక్రవారము

ఎస్. సి. సి. ప్రతి సాంకేతిక సమావేశము, బిల్-మెంట్ సా. 5-30

రాకలు:— నిన్న తెల్లవారి కొలంబో లాల్-మెంట్ గానన బిల్-మెంట్ గానన చెన్నైలో వచ్చింది.

దీపముల వెళ్ళి— కే.కె. రేపు, ఎల్లండి సాయం కాలము 6-48 గంటలకు దీపములు వెలిగించి పంపింపును

పోస్టులు నో. నెం. ఈనెల 16-వ తేది మంగళవారమునాడు తెలుగు సంకల్పిగా నిమిత్తము పోస్టాఫీసులకు నెలవియ్యబడును. అదివాంతులలో జరగనట్లే మామూలు పనుల వాడకుండా జరగును.

జి.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ. పరిశోధనామండలి ప్రసంగములు.— కే.కె.సాయంకాలము 6 గంటలకు ప్రాజెక్షన్లలో వైద్యక మండలిమున రివలెంట్ కే. విలియమ్స్, ఎమ్. ఏ. గారు భాష పడుచున్న భగవంతుని గూర్చి యావస్యనించెదరు. ఆనంతరము వాదప్రతివాదములు జరుగుత.

శారదా గాయనసభాజము, మెలూపురు.— తూర్పు మాడలిగి మెలూపురు బాలికాపాఠశాలలో వచ్చేది యాదివారము సాయంకాలము 4-25 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ తంజావూరు పంచావళి భాగవతులు గారు రామదాస చరిత్రమును ప్రసంగించి హాసకథాకాలక్షేప మొనర్చెదరు.

సర్ సి. శంకరస్వామయ్యగారు:— నిన్న వ్యాఖ్య మాన్రి సర్ శంకరస్వామయ్యగారు పరిమిత మనకు పాఠక పోపుటవేళ కోర్టుకురావేరు; కాబట్టి యాయనోకూర్పుం డి పనిచేయవలసిన వ్యాఖ్యమాన్రి ఓల్లపేర్లుగారు అడ్మినిస్ట్రేషన్ కోర్టుపని చూచింది.

దక్షిణ హిందూదేశ బహు సమాజము.— శేపు శనివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆహ్వానిత పిడి నెం 97 రు బ్రహ్మ మండలిమున జరగు శ్రీ ప్రాశ్నవా సభలో శ్రీమతి జయంతి సూర్యుగాను శివమధు సాసనన గావించి యాధ్యక్షుడు బోధించెదరు

గాయపురము శేపు శనివార ఆహ్వానిత సమాజము.— శేపు శనివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు గాయపుర ము మహారాష్ట్రముకోడె పిడి నెం 4 రు గృహమందు సి. క్రిని వాస వాసుకరుగా రాంగ్లేయమున దేశము సంస్కరణమును గూర్చి యావస్యనించెదరు.

యునైటెడ్ విద్యార్థిమయక సంఘము.— కే.కె. సాయంకాలము 5 గంటలకు రాంధానికొలాలాల్-మెంట్ విద్యార్థిమండలిమున కే. పొందర గాజులుగారు దక్షిణ హైందవ గ్రామ జీవితమును గూర్చి యావస్యనించెదరు. డి. కే. వారసామయ్యగారు రగ్రాసనాధిపత్య వహించెదరు.

శ్రీలక్ష్మణులు — నిన్ను మధ్యాహ్నము శ్రీకర్నూరు గారు యూరోపియన్ మార్కెట్ స్పెక్టరుగారిని వెంటబెట్టు కొనివెళ్లి వూంతుకోడ్లనందలి గవర్న మెంటు లేడిస్ నెంటు రును వందపూచింది. లేడినూపరిం పెండెంటు మిస్ సార్కు గారు శ్రీకారిని గృహవిద్యార్థిమయ బోధించబడుచున్న తరగతి లోనికి తీసికొనియెను. శ్రీవాస తామరూచిన సమర్థులను గూర్చియు సంతోషించిరి.

ఒకవీడుకొల్పు విందు.— 30 సంవత్సరములు విద్యాసపాత్రముగా ప్రభుత్వనేర చేసి యుపకారవేతనము నొంది విశ్రాంతి పొందెను మెయిలు సార్కు డి. ఏ. శేష య్యగారికి ఇండియన్ ప్రింటింగ్ ప్రికాకార్యసామంధరి యుద్యోగులు కార్యసావలయమునందల్యావార గాన వివోద పూర్వముగా మొన్న సాయంకాల మొక వీడుకొల్పు విందు గావించిరి.

చెన్నై యుద్ధస్థితి.— రెసిడెన్స్ లో కాలేజి స్కీమును ఫలింపజేయుటకు దగింపదకుల నాలావించు నిమిత్తము కే.కె.సాయంకాలము 5-15 గంటలకు కాలేజి హాల్ లో నొక సభ సమావేశము జరుగి ప్రతిమెంబరుకు తప్పకవచ్చునని నిర్దేశించబడుచున్నది. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రగ్రాసనాధి పత్యము వహించెదరు. కే. సి. రోల్ గారు కే. బి. రామ నాథయ్యగారు వి. మానియేటిపల్లెగారు మొదలైనవారు ప్రసంగించెదరు.

బి. ఎల్. డిగ్రీవరీక్ష.— చాలానంది వరీక్షుచేరి యొకసభను సమావేశపావలమునని వరీక్షు ఆస్పాసియేషన్ కార్యదర్శులను ప్రార్థించినారట. బి. ఎల్. వరీక్షుకు చక్షు కలసిన పద్ధతులలో ప్రస్తుతము ప్రతిపాదించిన మార్పు లెంత వఱకు న్యాయశాస్త్ర విద్యాప్రయోజనము కలిగివచ్చునను నాడి విషయమును పర్యావోచించి ప్రభుత్వమువారికి ప్రతి నిధుల మూలమున ప్రతిపాదించుటయే యావస్యయొక్క యుద్దేశముట.

ఒక మోటారు వైకిలుబండి ప్రమాదము.— నిన్న తెల్లవారి యందుమించు 6 గంటలకు మంగంపాకము మెయిలుకోడ్లకు వంతెనయొద్ద 14 సంవత్సరముల వయసుగల మహమ్మదీయ బాలుడొకడు రోడ్డును వాలుచుండగా, ఒక మోటారువైకిలుబండి యాపిల్ల వానిని పడద్రోసి వారి మీఁదగా వెళ్ళెను. ఆ వైకిలుమీదనున్న హైదర్-అలీ వెంటున బండిదీగి, యొక యొంటెబండిమీద నాపిల్ల వానిని రాయసేట యనుప్రతికి పంపెను.

మంగం బాకము బీదపాతశాలల సంఘము.— ఈపట్టణము భార్యము ప్రాసంధవిద్యాప్రదాన మొనర్చు చున్న యాసంఘమువారి ప్రధమసాంకేతిక నివేదికము ప్రకటింపబడినది. ఆం దీసంఘమువారివలన 4 తరగతులు నిర్వహించబడుచున్నట్లును, వానిలో మొత్తము 101 మంది విద్యార్థులు చదువుకొనుచున్నట్లును, గౌరవాధ్యక్షాధ్యాయులుగాక తీతములు ప్రొఫెసర్ నెడి యుపాధ్యాయులు నలుగురున్నట్లును; సి. రామావజుమనెటిగారు, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు కే. సి. రోల్ గారు డి. పి. గారు మొదలైనవారి యాధ్యక్షము ప్రధానముగా ఆసంకేతికము రు 222 లు జమయ్యెట్లును, రు 225.14 అకౌంటు కర్పయ్యెట్లును, మదరాసు కాలనీవేతనరెసిడెంటు కే. సి. చూలోనీ గారు రాసంకేతిక ప్రభుత్వసహాయము చేసినట్లును నిరూపించ బడియున్నది.

సాత్ ఇండియన్ కి నెస్టన్ అందు ఇ. ఎల్. కాన్పు రెన్ను, ఆడయారు.— దివ్యభాగసమాజముయొక్క దక్షిణ హైందవప్రాశ్నకుల రిహస్యగోష్ఠివారి కండన సాంకేతిక సమావేశమును తత్వజ్ఞాన విజ్ఞప్తకుల ప్రతి సాంకేతికసభయు వచ్చేది యేప్రిల్ నెల 2 వ తేది మొదలు 5 వ తేది కలుగును ఈపట్టణమాలిదేవులలో ఆడయారులో జరగును. అందునిమిత్తము హాజరు కాలదలచు కొన్న నెద్ద మనస్సులు, ఈనెల 28 వ తేది నా పల, మదరాసు ప్రొఫెసర్ల హైకోడ్లు పెంగు నూరు విల్లాలా నివసింపజేసి హైకోర్టుదక్షిణ సి. ఎస్. గోవిందరాజ మొదలియారు గారికి తెలియబడువలయును గదులు పాకిలు బసలు మొదలైనయేర్పాటు కాలవయివారు మదరాసు ఆడయారు దివ్య భాగసమాజము భోజనశాల నూపరిం పెండెంటు కే. శ్రీవాస రావుగారికి ముందుగానే తెలియబడిచి యేర్పాటు చేయించు కొన వలయును.

దక్షిణహిందూదేశ మహమ్మదీయ విద్యా సంఘము.— వచ్చేది సోమవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మాంటుకోడ్లనందలి లాల్-మెంట్ లో ఈ సంఘము యొక్క పనుమాడన ప్రతిసాంకేతికసభ సమావేశమగును. ఆసభయందు 1914 వపు కార్యనివేదికమును, సంప్రతి ప్రతి

పాదనమును చదువబడి యామోదింపబడును; ప్రకృతిసంకల్ప రమున తుద్యోగులును కార్యనిర్వాహక సభుసభ్యులను నెన్నుకొనబడుదురు; కోకాధిపతియొక్క ము సహ కార్య దర్శులయొక్కయు భర్తములను స్పష్టముగ నిరూపించునిమి త్తము సంఘభర్తామిత్రములు గవరింపబడును; హామద్ సా నేనుగా రీక్రొంది తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు:— బాతీయ నిధికుండి బోధాము మహమ్మదీయ విద్యార్థి వేతన భగ్యమునిమి త్తము నూ 5,000 ల నెత్తి పెట్టవలయునని ము, విద్యాభనసా హాకర్య నియమలక్షికారము మరింత మొత్తము ననుగ్రహించం బ్రభుత్వమువారిని ప్రార్థింప వలె ననియు, ప్రభుత్వము వారా ప్రార్థన వంగీకరించునెడల మొత్తము ద్రవ్యము రు 10,000 లును గవర్న మెంటు ప్రామిసరి నొల్లుగామార్చి, వా నిని బారిటబిల్ ఎంకోనెట్టు ప్రజలకు కలిగియు చేయ వలెననియు, ఆ ప్రజలకు బోధాము మహమ్మదీయ విద్యార్థి వేతన భగ్య పరిపాలకులగు నీ సంఘమువారికి ప్రత్యేక సంవత్సరమును దాని కట్టి నిచ్చుచుండవలెననియు తీర్మానింపం బడినది "

దేశోద్ధారకుడగు
గో కే చ రి త్ర
ఈస్టాబ్లిష్మెంటు కవిత్వ చరిత్ర మించు విప్రు లముగా వర్ణింపబడి యున్నది. భారతీయులకు - ముఖ్యముగ నాంధ్రులకు ఈ మహానీయు వాదర్థ సియును. గ్రంథ మచ్చులోనున్నది. చదువదగినది.
హెచ్. వి. కృష్ణఅందుకో.
చిత్రాశ్రమేటి, మదరాసు.

కావలెను
నమ్మకమైనట్టియు క్రొత్తమార్పులతో కూడినట్టియు న్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును జిల్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు రూ 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును శీర్షములు యియ్యబడును. నెగా అలవెత్తులకూడా యియ్యబడును. పనిచేయు సమర్థతనత్వగర్వనము కలిగియున్న వర్తీకలు, లండ కలెను. కొద్దిపొందిమాత్రమే కావలెను. ఇప్త మున్నవారు వెంటనే ఈనిగున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.
ఏ యన్ రంగను,
కాల్వడర్శి.
ఇండియా ప్రావింట్ లు కించెసి,
31-వ తేదీకి, తిరువల్లిక్కణి, చెన్నై పట్టణము.

The Kistna District Co-Operative Bank (Ltd.)
Masulipatam.
కృష్ణాజిల్లా కౌ-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు (లిమిటెడ్) బందరు
మూలధనము 1,00,000
భాగము 1-కి రు 100 నుంచి 1000 భాగములు
ప్రస్తుతము కమూలు చేయబడిన మూలధనము రు 50,000
వడ్డీకి దాచివుంచుకొనె వారికి (డిపాజిటు చేయువారికి)
6 మాసములు వుంచుకొనె యెడల నూటికి సం॥కు రు 5 నొ॥
6 మొదలు 12 మాసముల వరకు ... .. 5 1/2 నొ॥
1 సంవత్సరము అంతకుపైనే వుంచుకొనె యెడల రు 6 నొ॥
వడ్డీ 6 మాసముల కొకపూర్వము మిగ్గులబడును.
మ.దాను గవర్న మెంటువారి నెం 1257 రు
కారము గవర్న మెంటు ఉద్యోగులకుకూడ భాగములు చ్చుకొనవచ్చును. వడ్డీకి దాచివుంచుకొన వచ్చును.
జంధ్యాల గోరవాడశాస్త్రి, ప్రసిడెంటు
చిన్న గామన్నగారు, అనంతేశ్వరకట్టర్.

జూబులు.

నిత్యమును ప్రకటన.

విశ్వానందం పురవాసి ఈయన కుమారుడు. — ప్రకటించుటకు చింతించుచున్నాము.

I

విశ్వనాథం నంబి వివాహశాసనము

ఆయా:

గుంటూరు జిల్లా కారుమారు గ్రామములో ఈశానము నుడువించి వివాహించుట 9. 3. 15 తారీఖున శ్రీ ఆద్యైత పరబ్రహ్మ శాస్త్రీశ్వరస్వామివారి బేవాలయములో బ్రహ్మ శ్రీ విశ్వనాథం నంబి అధ్యక్షతక్రింద నొకమహాసభ జరిగెను. విశ్వనాథం నంబి వివాహములు ఆశాస్త్రీయములని బ్రాహ్మణులకు చెప్పబడుచున్నట్లు కారుమారు నెంకటేశ్వరుగారు నిర్ణయించిరి. శ్రీశ్వరస్వామి విశ్వబ్రాహ్మణులలో ను కూడ విశ్వనాథం నంబి అధ్యక్షతముగానే ఉపన్యసించిరి. చివరకు యాజ్ఞునియన కుటుంబ కలహములు కలుగుటయేగాక భృష్టతనము గలుగుననియు కాబట్టి దీనిని అంగీకరింపక తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచు ఆశాస్త్రీయునిది సంకల్పములతో నొకమహాసభ నామా శ్రీగిరివర్మగారికి పంపు కొనిపెట్టిరి.

కారుమారు నెంకటేశ్వరస్వామి.

II

గుంటూరు జిల్లాలో కొత్తలెండు.

ఆయా:

ఇదివరకు వ్యాపకానివారికి తాలూకా మొదలయిన ఆక్టోబరులో 25, 26 రూపాయలవరకు ఆక్కింగు ఇచ్చుచు న్నారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వ వ్యాపకానివారి కలెక్టరుగారు వచ్చిన తరువాత కొత్తలెండువచ్చింది. ఇదివరకు ఆక్కింగులో 7-8 సంల సాక్షిముగలిగి భూమిపడిన వ్యాపకానివా రుండినప్పటికిని, యిప్పుడు స్కూలు, థైవలు వారికి, మార్కులు వారు రాక పోయినందున, థైవల్ థైవల్ పరీక్షకు పోవుటకు అధికారియైన లేకపోయినందున, భూములు నవుకరీలు లేకపోయినందున, చేతిలో మార్కుల భూమిపట్ట యిస్తుంటేమాత్రమున 25, 30 రూపాయలు ఆక్కింగు యియ్యవచ్చునట! భూములుకాక ఆక్కింగులో నున్న ఆకాప్యాస్తువాని ఆక్కింగుల నుండి తొలగించవలయునట! తూర్పుపడమరలు తెలియక స్కూళ్ళనుండివచ్చు స్కూలు, థైవలు పిల్ల కాయలకు ఆపదవులు కట్టిపెట్టవలెనట! ఇట్టి రూటు ఇతరజిల్లాలలో కూడ నున్నది, లేక మాకుంటూరు జిల్లాలో వ్రాసికెట్టి యిస్తున్నావో, ఈ పత్రికాపాఠకులు తెలిపెదరుగాక!

ఒక జిల్లానివాసి.

III

తెనాలి వ్యాయామసంఘము.

ఈ పత్రికములముగా నివివరలో తెలియబరచిన ప్రకారము గతదిని నానది 16వ తారీఖున తెనాలి ట్రవైకహాలులో నొక మాటించు జరిగెను. అందుకు తెనాలి పురపాలకులు కొన్ని బయటి సమాజముల ప్రతినిధులను కచ్చిముండిరి. కొన్ని నియమములు తీర్చుపరచినది.

ఈసంఘముయొక్క కృతకార పరిష్కారసభ్యుల నెన్ను కొనుటకు ఈ మార్చి నెల 22 వ తారీఖు సోమవారము పాయం ప్రముగింబలకు తెనాలి ట్రవైకహాలులో సభ జరుగును. ఆ సభ 12 వ తారీఖున సభ్యులై యుండు నట్టియు, ఈ 22 వ తారీఖునగా చేరు నట్టియు కొ మ రు లు ను, సహాయముగా, ప్రేమ చట్టమునబట్టి పాకరాలు సమాజములు సంఘములకు పోయిడి పంపబడు ప్రతినిధులను దయచేయ ప్రార్థింపబడు సమాజములు మొ॥ వానినుండి పంక బడుతోటకు నుండు ప్రధానోపాధ్యాయుడు లేక కార్యదర్శి వచ్చుచేటి తాను పోవకుగా నియమించుడిట్లు ఉత్తరములను పంపవచ్చు విధించి ఆంధ్రంపడక పూర్వము కార్యదర్శికి చూపవలయును.

తెనాలి, తాలూకా హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడైన మి. పి. వి. పుట్టపర్తి అయ్యగారు బి. ఏ. ఎల్. టి. తిలకంబంబుల వచ్చే విధించువరకు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈలోపున సంఘమునకు త్రైములు వారి సేవలకు ప్రాధుకరణ.

నాగ నారాయణమూర్తి, తెనాలి.

IV

గుంటూరు మండల సభ.

ఈనెల 8 వ తేదిన గుంటూరు జిల్లా సంఘము వారి సభ గావించిరి. నర్సారావుపేటలో జరుగ జోవుమండలసభకు అగ్రాసనాధిపతిగాని ఎన్నుకొనువిషయమై చర్చ జరుగుటచేను అగ్రాసనాధిపతి పదవికి ఏకా రామయ్య పంతులుగారును, న్యాయపతి హనుమంతరావు పంతులుగారును, వోరగుడి వేంకటాద్రిపంతులుగారును ప్రపోజుచేయుటచేరి. వీరిలో వోరగుడి వేంకటాద్రిపంతులుగారికి ఎన్నుకొనబట్టు కచ్చిపండిన వారిని అగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనిరి. నిశ్చయముగ మీరు ఈపదవికి అర్హులనియే చెప్పవచ్చును.

ఇక సంఘసంస్కరణసభకు దేశాభిమాని పత్రికాధిపతులగు శ్రీ డి. శేషచలపతిరావు పంతులుగారు అగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనబడిరి. మీరు స్వయముగ సంఘసంస్కరణమునకు మౌద్గదర్శకులై యున్నారే. వెత్తుఉపన్యాసము లిచ్చుటకన్న ఒక కార్యము చేసిచూపుట మంచిదిగాదా! అట్టి వారే ఈపదవికి అర్హులు. మీరు నుమాను లేని సంకల్పముల నుండి దేశాభిమాని పత్రికను నిర్వహ్యముగ నడుపుచున్నారు.

రాజోవు ఏప్రిల్ నెల 3, 4 వ తేదీల 24 వ మండల సభయు, 5 వ తేదీ 18 వ సంఘసంస్కరణ సభయు, నర్సారావుపేటయందు జరుగుదును. ప్రతిగ్రామమునకు సభలు జరిపి, ఆసభలయందు చర్చించవలసిన విషయముల నేర్పాటు గావించి, ప్రతినిధుల చేర్చును, విషయములను మార్చి నెల 25 వ తేదీలోపల నర్సారావు పేటలోని ఆహ్వాన సంఘము వారికి తెలియజేయ వలెను.

ఇట్లు,

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి,
రాయప్రోలు లింగనసామయ్యజి.
కార్యదర్శులు.

V

చేపల్లె-కొత్తపేట

చేపల్లెలో తాలూకా ఆక్కింగుల ఎదురుగా నున్న జిల్లా భూములకు ఇండ్లుకట్టుకొనుటకై కొందరు మూడు సంవత్సరములుక్రిందట కొనియండిరి. కొందరు బయటనాల్చి చే ఉత్తరములు వ్రాయించుకొనిరి. ఇంకొకందరు గృహములు నిర్మించుకొని కాపురముచేయుచుండిరి. మరికొందరు భరంతులు పోయించుకొని, గృహనిర్మాణములకై రాయకై కాలు వో లించుకొనిరి. కొందరు చెట్లు, చేమ వేసికొని పెంచుచుండిరి. ఈ స్థలములు నెండు 20 రూపాయల చొప్పున కొనబడి నవి. ఇట్లుండగా 1913-వ సం॥ ఆగస్టునెలలో జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిచే క్రొత్తఆదర్శము ప్రచురమైనది. ఈస్థలము లన్ని జిల్లాబోర్డువారు తీసికొని, బహుళ, మార్కెట్టు వర్కరాలు ఏర్పాటుచేసి మోడెలుపేటగా నిర్మించుదురనియు, గతుక యిండ్లుకట్టక ఆపవలయుననియు ఈపురములో బాంబాయి కొట్టించిరి ఎక్కడినీ అక్కడ ఆగిపోయినది. కొద్దికాల ములో ఈపని జరుగునని తలంచుచుండిరి. కాని మానములు గడచి సంవత్సరములలో పడినది. జిల్లా సర్జను భద్రుగారు వచ్చి ఈస్థలములమీది యీ ప్రదేశము పురనిర్మాణమునకు పనికిరాదనియు, దీని పడమటిభాగమున ఇనుకపల్లిదర్జ స్థలము వాసుండునని నిశ్చయించెను. తరువాత రాయకొర గారువచ్చి నూచి ఎట్టుయిన ఇక్కడనే ఏర్పాటు చేయవలెనని ఆభిప్రాయపడి వెళ్లిరి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు చూచిరి. ఇటీవల ఇప్పటి కలెక్టరు శ్రీ మూర్తిరావుగారు దొరగాయకూడ వచ్చి చూచిపోయిరి. పురనిర్మాణమునకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నటులను లేదు. ఈవిషయమై యిదివర కొకసారి దేశాభిమాని పత్రికలో వ్రాయబడినది. తత్ఫలితాధిపతులును అధికారులను ఇంకొకమోచురించిరి. కాని నిష్ఫలమైపోయెను. అనేక ముఖ మహాజనులు పెట్టుకొనినను అరణ్యలోదన మైనది, చాల మంది అప్పుచేసి పనులపూర్తింభించిరి కట్టి, తిరుగా వడ్డలు పెరుగుచున్నవి, పనులుపాడగుచున్నవి. మూడుసంవత్సరములయినను ఇంక గృహనిర్మాణమునకు ఏర్పాటులుచేయకుండుట పరిహాసము. మానవులుగ జవాబుదారు లేకపో తెలియకున్నది. ఇక నైన బహుత్వంలో మా మొర లాలించెన రని నమ్ముచున్నాము.

నమ్మదాసు.

ఆంధ్రమాత్య ప్రశంస.

[ప్రొ. సీతారామచంద్రరావు.]

ఈ పాతముత్తినైన యాంధ్రజాతినినికాదేర్పొని సంతతమున న్నులియించింప శేర్మనేయోమానదయన్మునున్ను విక్రమాద్వితియభూరులంగని విశేషయశంబు, నజేయ్యకైక్కి, వందీతజతావన ప్రభ, స్వోదేశహితైకమనంబు, దుష్టాన్నితవసుధాధురంధరవిశేషము, సర్వసమత్వబుద్ధి, దుర్మతులగువైరి వీరులకు రంబున నొంపగలట్టి మణుగ్గొయితనరదోర్బలం బొగడింపిలయిగా, దలకాలిదాసం దితిముఖ సత్కీర్తిశ్శరులం సంధు ముదంబునగాంచి వారిచే నకులతమాధురీభరిత మై, జరంబజమై, మనీతి సం సంయతమయి, సంస్కృతాంధ్రపద మల్గనవట్టుగగగేవలాంధ్ర గతమున, నేవలామరిని కామవిభాషిభభాషగా, మహోన్నతజన జీవితంబునంబు నవ్యమనై, నిరవద్యగద్యసద్యతగగళితు పు సకళ తంబుల జేడుకుతో రచించక జేసితి; వదిగాక, శ్రీభరతుం జన్మయ్యగించి తదాన్వపద్యం గృతలిపితావ్యుతంబు వివరంబుగ నాటకరీతి నాట్యసదృశులగుట్లు చేసితిని తపస్విదశేరులగాయకా త్రమ ప్రతినిగాంచి తాలములం రాగములకై మొదలైన గానసంగతులను వారిచేత బలంబునకేయ ననుగ్రహించి తీగతులు మహోపకారములు గాగ ననుభవించునట్లు; విప్లవీశులు జగద్ధితారు లగు చుకై, బలబాములకొచ్చి దేశము న్నుతగతికిం దెచ్చు జత సంబంధములు లాచరంబులలో ముడిచిపోయ నీదుమహి మంబగుగాదే భవద్యక్షమహోద్ధతిమగు విశ్వవిద్యులకుం దావొకటబ్బెను; బీదసాదలై ల్లితమవైల్లితులైలంప లక్షణమా సభయొక్కటబ్బె; శ్రీయతమయి, సార్వకాలము స మున్నుతరీతి స్వదేశభక్తిపూరితమగు వ్యాససంపద స మృద్ధియ్యగల్గియు, పుణ్యశీలజ్యం తిజనరూప దివ్యపట మేమర చిత్రయంతంబునై కలం గులెండుగుప్రతి కావలియుం గూడ విశేషముగాలభించె; భూరితరదయాను సంకతన యెవ్వలనందగు నాంధ్రపత్రికా పతులు శ్రమక, ధనవ్యయము భావమునందలపోయకే విలంబింపింకొంటేనేయక య మేయమిలకై, వెనఁబంచి వెట్టుచు న్నులెండువారపత్రిక ది నంబును వెల్లువభాగ్యమబ్బె; భూమతమగుసంఘసంస్కరణ మాతపదధతు లావరించె; శ్రీతతినివిద్యనేర్పెడు వి ధంబునకందలు సమృతించి; రుద్ధృతమరకుల్లవృత్తిమద తీజనకుల్లపువాడుకలో మహోద్భుతివిధి వాని నాంధ్రులకుం బూనిరి; బాణ్యవివాహకార్యసమృత్తికడమియ్యసాగిరి, స మంజసమైత్యదీయ సేనయే యతులితమంచునెంచెగదయ్య! మమంగృహవాచిప్రొవుమా సతతదయాన్వితా! పరమ సత్వగుణాకర! సాధుసోమక ప్రతి! వరదాయిని! సకల భావిత దివ్యగుణాంధ్రమాతలో!

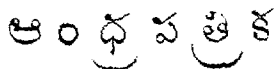
భారతయోధుని నిబ్బరము.

“నియర్ ఈస్టు” అనుపత్రికకు పోర్టునెయిడ్ విలేజురి యీక్రిందిలిసిన వ్రాయుచున్నాడు:—

ఇటీవల సీనెయి డాలో శేగుమాచుటకై యొక పటాలము వెల్లెను. శత్రువుల పెద్దసేనముకటి యా పటాలముమీద పడెను. అప్పుడాపటాలముండలివారందఱును వెనుకకుమరలి పరుగెత్తిరి. తక్కినవారందఱును శత్రువులచేతకట్టక తప్పించుకొనగలిగిరిగాని, ఒక్కడుమాత్రము అటుల తప్పించుకొనజాలకపోయెను. ఒకతుపాకిగుండుదెబ్బ ఆతనితలకు తగిలెను; తలపోగా క్రింద పడెను; తలను అసిగాయముగా మార్చియు తగిలెనెగాని, దెబ్బ వేగములన నాతనికి స్ఫురితమైనను, అతడు క్రిందపడెను. శత్రువులు వానిచెంతకు పరుగిడి తమ వాడుక చొప్పున కొంతలో నాలుగుచోట్ల కొనిరిగాని, అప్పుడవరాత్రిగ, నాకోతలయం దేదీగాని నెత్తున నరమునకు వేరినీరగుల లేడు. కాబట్టి, యాతడు కొంతసేపటికి తెలివి వచ్చిననాడే లేచి తడవుచు ప్రాణరక్షణోపాయము పరుగెడగలిగెను. అప్పుట కొల్ల గొట్టుచుండిన శత్రువులు వెంటనే యాతనినిపరి వెట్టి తుపాకులను కాల్చిరి. వరల నాతడు క్రిందపడెను. అప్పుడా తని తృప్తిపడి శత్రువులారని నచ్చుటనె వదిలి వెళ్లిరి. వారు చూపుమేర దూరము దాటివెళ్ళగానే ఆయోధుడు అన్ని గాయములు తగిలినను, మరల లేవగలిగి కాలువగట్టునతక, అంగా, ముప్పదియూ మైళ్ల దూరము నడిచివెళ్ళి తన స్నేహితులంతో, తాను వచ్చినటుల తలచి తప్పు గురించిన యాచింపదలుకొనియుండిన తనమిత్రుల కాశ్చర్యమును కలిగించెను. వెంటనే యాతడు వైద్యకాలకు తీసికొనిపోయెను. అప్పుటి కాలనికి తలవతగిలిన అసిగాయము, మతికొన్ని చిల్లర గాయములు కాక, మంచుగుండ్ల దెబ్బలవలన గాయములు పడునై ండినవి. విషము, వైద్యకాలాధికారులు వైద్యముచేయుటానిరి; ఆతనికిని గాయములు నయమగుచున్నవి; వ్రాతాపాయధనుము లేదనియు, పుష్కలగాంధుచున్నాడనియు చెప్పబడుచున్నది. సామాన్య లింగదర్శమున మృతులై యుండురనియు, నీయోధు డటులగాక, వైద్యసమర్థములతోడ ప్రకర్తించి యాగండమున గడచినాడుగాక! జీవించగలిగియున్నాడనియు మిలిపేరి డాక్టరు తలచుచున్నాడు.

శ్రీమద్భగవద్గీతా.

ఇది యొక బహుదానము నేర్పర వాగ్మూలము.
ఇందు ప్రతిపదమునును జరిగినట్లే యిది ఒక
సందేహించు లక్షణము. అందువల్లగానో పేడకాండ్ర
గుంపులకే పోలేను కాని తల్లియచి మిషన్ కిక్రీ
ననో ప్రజానానా సమయము క్రిందనో సామ్యరా
గముడె యిది ఒక ప్రభుత్వములకు ఏదో సంగు
మకు మూలము కల్పించులను పోలించులను కల్ప
మును తలచి నా పోలేను కాని నా పోలేవులు
కొలది నూనె పుట్టు కానరా లేదు. పోలేనుండలి
పుట్టి పుట్టుకలను పోలేను కాని పోలే మూలముల
కలదును పుట్టుకలను పుట్టుకలను పుట్టుకలను పుట్టుకలను
పట్టి తలచి నా పోలేను కాని పోలేను కాని పోలేను కాని
పొడియి నా మూలములకు ఎంతయిది

అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చు వారైరి. శాసననిర్మాత లొనర్చు తీర్మానమును కాదనుటకు గవర్నరుకు అంకారము లేనే లేకుండగా తుదకు ఆ తీర్మానము నకు న్యతిరేకముగా పట్టుటకునూడ నాతనికిని తీరదనుట ఈసంభవము వలనసిద్ధము. స్థానికస్వపరిపాలనగుల అధినివేశము లన్నిటను పెరియేనూ తనూ మనకును వాగ్లప్రభువులు స్థానికస్వపరిపాలన విచ్చుచున్నామను చున్నారే, మనదేశముననే స్వాతంత్ర్యపు ఛాయయైన లేదేమని చకునరులు ఆ ఓరపడనరు కాబోలును. ఈస్వాతంత్ర్యమునకనియ్యమో మనకెల్లరమును బ్రీటీషు వాగూ జ్యమున పూరిపడుచుండుట ఈ స్వాంత్ర్యమున విజముగా చాలాదూరమే యైనను చేతికందుట్లు లన్నదిని ఆశోకించిచేసి మనయోగ్యతను కనుబరచి సరిపాడించుట మన పరమూనధి. ఈపరమాధ్యక్షులును నుదారాంగ హృదయముతో ధృఢముగా నున్నవారగుటచేత అధికారమున నుండు ప్రభుత్వము ప్రత్యుత్తరమిచ్చురో? శరణో సానిక

ఈనెల మొదటి తొమ్మిదవ గంజంజల్లా
సెవక కొట్టి గూడెను. విచారించుట కొక్క కేసె
సను లేదు. ఇట్లొసమయము లభించుట యదు దుర్ల
భము నెల కొక్కపర్యాయము జరుగు నట్టివిచా
రణకు జల్లాని మొక్క కేసెసను లేకుండుట అజ్ఞా
యంబెచ్చటను కొంతకాలమైనను ఘోరకృత్యము
లేవియు జరగియుండ లేదనుటను సూచించుచు

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఆంగ్లము

మందుగుండు సామానుల తయారు చేయుట.
లండను మార్చి 11:— మందుగుండు సామానుల విషయమై చర్యజరిగినపుడు కామన్సులభయందు లాయర్లువార్త గాకొంత మందివక్తలకు యిబ్బందులు కలుగునని యొప్పుకొనియుట్టిరి. అయితే మఱు జరుగు కాకలేదు. విజయమొందవలెకన్న యిబ్బందుల కొచ్చుటమే గాకకొమ్మెక్కింపుకు స్వార్థత్యాగ మున గూడ జేయవలసియందును, శ్రేయించివార లితికంటె నెక్కు డిబ్బందులను మాటలాడక యుద్ధవింపుచున్నారు. మనదేశముమీదికి శత్రువులు రాజాలండువలన మనమీదయము నెమ్మదిగ జర్పింప వలను కలిగింది. అయినను ఈసంగ్రామమునందు బ్రిటీషువారుయదా పోవుచు రాయను సమస్త తేలవై యున్నదగుటవలన మనము మందుగుండు సామానుల నెక్కువగ తయారుచేయవలసియున్నది. ఈకంట్రాక్టులవలన యాకాభింగులైనవారగూడ సేవయుమున యూరికుండునని నమ్ముచున్నాను. అత్యంతవరమైనకేగాని దొరతెనువాట్టి బిల్లును ప్రవేశ పెట్టు. ఇందుచే గలగుండుమున బూర్తి జేయవలసియుండునను విషయమునగూర్చి యంతయోచనపునచ్చును. అవిషయము పరివాలనాసంబంధము.

ఖయిదీలను మార్పుకొనుట

లండను మార్చి 10:— రావుగారుకూడకొరిండున యన మార్గమునొందిన ప్రజలను మార్పుకొనుటకు జర్మనీవారంగిక కించిరక కామన్సు సభలో ప్రీంట్జుగారు చెప్పిరి.
ఎక్స్ప్రెసు బాండులు.
రీ కోట్ల విలువగల బాండులకు దుభాస్తు చేయవచ్చునని నొరతెనువారు ప్రకటించిరి. పా 100 నలు విలువ గల బాండులకు మొత్తముమీద పా 95-18-1 చొప్పున జల్లింప పా 721:50:0 నలు విలువగల బాండులకు దుభాస్తులు వచ్చివి.

ఆస్ట్రేలియాసేన.

లండన్ మార్చి 11 ఆస్ట్రేలియా వారు ఇంగ్లాండుకు సాహాయ్యముగా పంపిన నేన ఇంగ్లాండుచేరిట్లు లండను కత్రికలు ప్రకటించిరి.

జర్మనీవారి సముమైనమునుగుట

లండను మార్చి 10:— ఇటీవల చెలివిన వివరములవలన మునిగిపోయిన యంత్రములు నెం యు 20 య దిగాక నెంయు 12 యద యు చెలి యున్నదనియు అందుండి 28 నావికుల లోను పరిమంది రక్షింపబడినదియు నొకా సంఖ్యయవారు దొబ్బుచున్నారు.

మొత్తముమీద కలిగినవిషయము.

లండన్ మార్చి 11:— ఏప్రిల్ 18 వ తారీఖుమొదలు యిప్పటివరకు 11 నా మెరై కలు పుష్పమెట్లు వకంతిగా నున్నదని కోకెవోమోమందు “డెయిలీమెయిల్” ప్రకటన వార్తవచ్చింది. 41 మునిగిపోయియున్న ఆధికారులైనవారు. తక్కినవారిమాట యిప్పటికి మూడువారములైనను నేమియు చెలియలేదు.

న్నది. ఇట్టి సందర్భము జేయగు జిల్లాలలో నొక్క దానియంగు సామర్థ్యములు ఆగ్రధుల కెంతయు నొన దదాయక మగును ఇట్టిసందర్భ మిప్పటి కా ఖండే కాలమునజిల్లాలలో రెండవర్యాయ ములు మూత్రమే పోసగారు. ఇది సామాన్య ముగ ప్రజలయందుగోమ రాహిత్యము ను సూచించునది గనుక ను దోహదావనము జూలిగ్యమునగును పోచించునది గనుకను న్యాయవాదులు, పోలీసుజిస్ట్స్ సూచించునది టుగారణ దిగానెల ప్రజలుములు కొద్దిభవనమున సభిగూచియుండు. ఇట్లుఇట్టియగు ప్రవచన గవు గాకీ మొదల కనకతాముల (Gloves) జూలియిటి పట్టికు ప్రవచనముగూడచే బహుమాన మొసంగ బడెను. దానిప్రతి స్పృహితలు సయుక్తికము లగు సరసాపన్యాసములను ప్రతిపరచిరి.

జర్మనీలో ఖయిదీల ఆదరణము.

లండను మార్చి 11:— మూలనూత్రములను నిష్క్రయించు నిత్రమై ఒక కమిటీవిర్పాటు చేసబడినను. తరువాత వాస (వాయురొబోర్డులోని విషయములను విప్రులముగాని, లేదా కుశీరణముగాని, నగ వారు చేయవచ్చును. అని చాకొనలరు గారు నడివరి పధనలిపివేయ బడినది చెప్పవలెనునే చాల మంది సభ్యులు, జర్మనీలోని ఆంగ్లభుజులను సరిగా చూచుట లేదనియు, ఆహారము పెట్టుటలేదనియు, పత్రిక, అందునై ప్రీంట్జుగారు ఇందుకు సుబంధించిన కాగితములన్నియు ప్రకటింప బడును. ఇందునిముమై కొంత అతిశయముగా చెప్పబడుచున్నను, జర్మనీవారు సరిగా ఆదరణ చున్నారనేనా చెప్పవచ్చునగాను. దొబ్బు తగిలినవారిని వైద్యశాలలందు సరిగా ఆదరణ చు న్నారు. గణరంగమునందలి ఖయిదీల యొక్క యు, హసస్థలములను పంపివకు ఖయిదీలయొక్కయు అసాదరణము మిక్కిలి కఠినముగా నున్నది. ఒకే లోనున్న అమెరికా రాయబారి క్యాప్టెనుగనునంబంధించి యొక ముద్రాగోరి ఇంగ్లాండులోనున్న ఖయిదీల నివాస స్థలములను తనిఖీచేయుటకై ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొనిరి. ఈయన ఆ ప్రకారం మరొక సంతోషించివారు. ఒకే లోని అమెరికా రాయబారియొద్ద పనిచేయు క్యాప్టెను మేనరుల డివార్డుమెంటులోని క్యాప్టెనుమేనరులు అచ్చటి ఆంగ్లేయ ఖయిదీలను కనిపెట్టుచు వారికిపంపబడు కస్తువులను పంచిపెట్టుటకై ఏర్పాటుచేసితిమి. ఇందువలన సమయోదరణముండవచ్చును. ఏదయిట్లును అన్నిమునకునట్టిలకును కన్పడవలసిం పదియుండదు. ఈవిషయమై నెలగోజాలకకు సమాధానమువచ్చియుండలేదు. అందువైఖొక ఇన్స్పెక్టరును జర్మనీకి పంపుటకై అచర్చ గొలిపిమి. క్యాప్టెను మేనరుల యేర్పాటును జర్మనీవారు అంగీకరించుదురంటుకు సునియముందు. ఖయిదీలకు పంచిపెట్టుటకై యంతరీకతను నొరతెనువారు 47,000 పౌనలను పంపినారు. కడవనవారమున 27,000 పౌనల పంపిరి. అమెరికావారి గాయబారులు చేయుచున్న సహాయములను మన మెంతయు స్తుతిజూచు.

జ్యూల ఖయిదీలు.

జర్మనీవారు మఃఖైదీలకు బాధపెట్టుచున్నారని మన చేతులలో చిక్కియున్న జర్మనుల కైదీలను మనము బాధపెట్టుట బుద్ధి తిక్కుకానను, కోరినయుముగాను ఉండును. ఎందుకనగా? మఃఖైదీ చిక్కియున్న ఖయిదీలు ఏమిచేసిరి? ఇదిగాక మఃఖైదీలుగడిగిన జ్యూలవైకులను బాధపెట్టుటవలన జ్యూలు కొరతనువారికి ఖయిదీలుగడిగిన మఃఖైదీలను సరిగా చూచుట కల్గు. మన భూమిపత్రికకు తగిలిన, సర్వాధిముతో మనము యుద్ధములో నిగితిమి. అంగుకు భిన్నమున కడవ కొనరారు.

మరణవాస్తవము.

లండన్ మార్చి 10:— రికరెండునిలితుంకన్వర్థులొకడు చనిపోయిరి. వీరినివరకు జాంబిబారులో నిషత్తుగా నుండిరి.

ప్రాస్తు

వరాను వారిపరచు చుండుచు
లండను మార్చి 1:— నీచీ హెడ్డుకు సమీపముం యన్నపు దోకప్రెంచివారి కడన కొక యంత్రముగల నదినిగి యందులోని నావికులను సరిపయనమును మరొక ప్రతీక్షణవారి పడవలోనికి పోవలసిదని సంజ్ఞలవేసి యట్లు బోవుటకు భూమిమే ఫింగుల వారుకేను నారంభించెను. ప్రాంతముగా మొదలవరకు దొప్పరితెను. అందుకలగునగా నిక బోవుటకై వారికులు మిక్కిలి శ్రమపడిరి. కేటియుదయ మున వారు భూమిపరచుచుచ్చిరి. శ్రేయించివారి పడవ కడపటికొక మునుకుచుగలవెను

వరాను ప్రకటన.

లండను మార్చి 11:— వారము— నిర్వహణముం కామన నిట్లు ప్రకటించుటకు:— దొప్పియుంకా న్యాయముగల నిగి కలిగియుండున ఫింగులను బహుత్రిక్రమం నునానిగింది. కడ, లావానీ కామల మధ్య ప్రతీక్షణ వారి నిర్వాయన కార్యములు సహాయముచేయుమండ ప్రాంతభుజుల విజయముకొంది. త్తూ రాహితీలు ప్లేటులకు బోవుటకు

మార్పును నెమ్మదిపెట్టియు గ్రామమును వారు పట్టుకొనిరి. ఆ గ్రామముకు వాయవ్యమున ఆటర్నుదిక్కునకును ఆగ్నేయమున లిజ్జుట్టు దిక్కునకును ముందుకు బోయిరి. వారు వేయిమంది ఖైదీలను పొట్టి ఫింగులను మద్యోగయులను బట్టుకొనిరి. బర్మనీవారి కన్వర్థము కలిగెను. మంశ వారము రాత్రియందును బుధవారమునాటి పగలంతయు శత్రువుల నేనెసార్లు ఖాంబెరిలో తీవ్రప్రతికారము లాన్పరిగాని యొకయుంక శత్రువైదేవము వారిస్వాధీనముకాలేదు. మన మదివరలో స్వాధీనపరచుకొనిన గుడ్డలను శత్రువులకెక్కువ కష్టమును గలిగింపుచు బలీయములకు తేసితిమి. మ్యూనుపర్వతములందు మనవైద్యఫింగులకు శత్రుకందకములలో కొన్నింటిని బూర్తిగ ధ్వంసముజేసివి.

లండను మార్చి 10:— వారిస్థునిపట్టిరాత్రి ఖాంబెరిలో జర్మనీవారు తీవ్ర ప్రతికారము నొసేపుచు వెనుకకు గొట్టితిమి. పెద్దగురుండ బహూముకుబోవు బాటవెంటడి మనము కొంచెము ముందుకు బోతిమి.

ఆగ్నేయంగా ఖాంబెరిమాడం కష్టము చూపుచు ముందుము తేసితిమి. మన కందఃములకు బలములున్న ముందుకు బోయితిమి. పోగడివారిను బొలాంటిలమధ్యమునందుము స్వాధీనముజేసికొనిన కందకములను మనవైదేవ బాగివారిగాని మనముచులస్వాధీన పది కొంటిమి. శత్రువులనుచుల మనలను దాకిరి. కలహము జరుగుచున్నది.

నాటక జేంలాకేంద్ర రాత్రియంతయు శాంతిగ నున్నది. నీలిగతులు మాత్రేను.

ఖాంబెరిలో ముందుకుబోవుట.
ఖాంబెరిలో నిర్వహణమున మనము కఠినపరచుకొనిన పడవముయొక్క గ్రామభుజు గువడండి. నిర్వహణప్రతి ప్రేక్షియునాన్వయము నిర్వహణము బట్టికొంటిమని చెప్పితిమి గడ. ఆ కఠినమును బట్టికొనిన యావలము మరీయొక కఠినమును మన కాల్యములు విచారించుకొనిరి.

రువ్యా

జర్మనీ, రిక్కిముల యుద్ధము.
అలహాబాదు మార్చి 11:— రువ్యాపత్రికకు లండను బలీఖరి పంపినవార్త:— జర్మనీవారు రిక్కిమునాని రిక్కింపవలెనని బహు భూమిముగ బోవారుమన్ను. జర్మనీవారి నేనుగి పోవచ్చుచి. జర్మనీవారు రిక్కిమునను నాలుగు వైపుల కమ్మకొని మధ్యనేనై పరుచున్నాను. ఇంకవారి యు పూర్వము అంబంబించిపడతి. ఈజర్మనీ జర్మనులు మధ్యపుచ్చి ఆంబంబించుచున్నాను ముఖ్యనాలోమ,కూర్చి ప్రవీయాలోను, జర్మనులు ఒక వైపుగావచ్చి ఒక మూలగా నున్న రిక్కియనే ప్రై పడింబి ప్రయత్నించిరి. లాభము లేకపోయినది. ఇందువలన మధ్యపుచ్చి నే ప్రైపడి కేదించవలెనని ప్రయత్నించివారు వసంకరువు ప్రవీంబక పూర్వమే వారాన్ని కేవలం వైపున నున్న పెద్ద ప్రై మాన్యమును పట్టుకొనవలెనని ప్రయత్నించు చున్నారు. ఈతెనుమీదుగనే రిక్కిమునాని నేను, అహంబహూముల రిక్కియనుండవచ్చుచున్నది.

జర్మనీల గుడ్డము.
యుద్ధములో యిప్పటి కింకల జర్మను సేన నమ్మ మొనదన శ్రేయించారు వేసికెట్లగు సరిగా నున్నది అందరు తెలియ చున్నారు. జర్మనీవారు ముందు వారు కప్ప తక్కినవారిందరు నెదిరులుగ వుండును.

ఆహంబహూము.
ఆహంబహూముల నియమమును బోజునోజుకు అధిక మగుచున్నది. జర్మనీదేశమునందలి జిల్లాలలో జనులు బాధపడుచున్నారు. ఆస్ట్రీయావారు ఆహంబహూములను సాహాయ్యముచేయుమని జర్మనీని అడిగి. జర్మనీ నిరాకరించినది.

రిక్కియ ప్రకటన.

లండను మార్చి 11:— జర్మనీ వారు రిక్కి సేనలన్నిటిని ఉత్తర రిక్కియంగా తప్పుచున్నారు. జర్మనీనుండి కొత్త సేనలు పెట్టించివారు. ప్రైప్రై ప్రాంతములందు సేనలను గూడ పెట్టించివారు. జర్మనీవారు రిక్కిమున కొరకొక వర్షముని చాకెని ప్రయత్నమును చేయుచున్నాను. ప్రాంతమునాటి కొంతకును పడవల దొప్పియునా లోనిగిండ్ల తూర్పు క్షువులకు సేనలను పంపివలెనని వారుచున్నాను. అది గడియన రికరెయివారు ప్రకటించిరి.

సాక్షాత్తును గ్రహించేకాదు. ట్రేడర్లరాజధానియగు కాని
స్టాంబుల్లోనివనగమున పుట్టెను. ఇదిదక్కడ వ్యాపారము చేసి
కొనుచుండెను. ఈస్టేయరును తాను 1914 వ సంవత్సరము
ఆగష్టు 24 వ తేదీన, కానిస్టాంటి నోపొలిస్లోని, నేటి స్టాంబుల్
కంట్రోలర్వార్యులద్వారా, కొనినట్లు చెప్పుచున్నాడు.

సోక్రటీసు వాదము.

అంగ్లేయులకును టర్కీవారికిని యుద్ధము పొసగక పూర్వమే మూడు సంవత్సరములనుండియు కానిస్టాంటిను నోపి యుల్లోని ఈ కంపెనీవారికి కుదమైన ప్రభుత్వమువారు కెట్టు బడి మున్నగు సహాయము చేయుచుండిరి. సోక్రటీసు తన కురుమైన బాతీయతను మార్చుకొని, పరిష్కారచేయు దైవాడు. 'కానిస్టేబుల్' స్త్రీమయము లానిన నంగతి పరిష్కారమువారి కప్పేరిలో నమోదు చేయబడినది. అందుచే నీ స్త్రీమయ తటస్థ దేశమువారిదనియు, బాంబయి కార్యములో నిది యున్నప్పుడు పరిష్కారచేత పతాకమును ధరించెననియు, అప్పుడిది టర్కీవారిదని యుద్ధములో పట్టుకొనబడినదనియు, టర్కీవారిదనియుండి కొనిన తరువాత స్త్రీమయచేత హామడనుగ మార్చబడినదనియు, హామడను పరిష్కారము నొకపట్టణమనియు, సోక్రటీసు వాదించెను.

దొరతనమువారి వాదము.

దొరతనమువారి వలన నెట్లు వాదించబడినది:—కారా దేనిజు' స్త్రీమయ టర్కీవారికి సామగ్రిని తీసికొని పోవుటకు పయనింపబడుచు వచ్చెను. ఇది నెట్లెంబరులో బాంబయి కార్యమునకు వచ్చినది. దీనివలన టర్కీపతాక మెగురుచుండెను. దీనివలన కారాములు టర్కీనిపిలువరికొనిన సభ్యులనియు, వీరికి తీరుమైన ప్రభుత్వమువారు చీకము లిచ్చుచుండి రనియు నాకాధికారియగు ముదాచుచేయను నతడు చెప్పుచున్నాడు. అందుచే దీనిని యుద్ధములో పట్టుకొనిండునకు ఆక్షేపణలేదు.

తిర్పు.

రా నీ స్త్రీమయను ఏయేసందర్భములో కొనినట్లు సోక్రటీసు చెప్పుచున్నాడో ఆయా సందర్భమును తీర్పులో వ్యాయమాన్త విమర్శించిరి. ఈ స్త్రీమయకు సంబంధించిన సంగతులనుసరిగ చెప్పుటకు వీలులేదు. కురుమైన పతాకముతో నిది కానిస్టాంటిను నోపిలునండి బయలుదేరినది. దీనిని యెగురునని తరుమైన మంత్రికి భయముకలుగుచునే యుండవచ్చును. శత్రువులచేతులలో పడకుండ దీనిని రక్షించుటకు సోక్రటీసుతో నేడో యేర్పాటుచేసికొనుటకు వేరమార్గములేదు. టర్కీవారి స్త్రీమయను పరిష్కారములో మార్చినసంగతి నిజమే, అను విషయమును వ్యాయమాన్త గర్హించిరి దీనివలన యుద్ధములును, కళాములును మార్చలేదు. స్త్రీమయను ఒప్పుగించుకొనినట్లు లిఖితపూర్వకముగా సాక్ష్యమేమియులేదు. సోక్రటీసు తన వాక్కును స్థిరపరచు కొనుటకు ఈయేర్పాటు నిజమగు నే చెసికొనియుండ వచ్చును. ఒకకమ్మియను యేర్పాటుచేయుటకు తాము సిద్ధులమై యున్నామనియు, దరఖాస్తుదారు తనవారమును మరికొంతసాక్ష్యమును తీసికొనివచ్చి ప్రభుపరచుకొనుటకు తనెన యవకాశమిచ్చుటకుననియు వ్యాయమాన్తచెప్పిరి. తేను ముందు సోమవారమునాటికి వాయిదా చేయబడినది.

కలకత్తా

త్రైప్రవమతి గురువుల సమావేశము

ఏర్పాటులు పూర్తియగుట.

కలకత్తా మార్చి 11:—త్రైప్రవమతి గురువుల సభ కలకత్తాలో మార్చి 15-న తేది మొదలు 27-న తేదివరకు జరుగుదు. ఈసందర్భమున కావలసిన యేర్పాటులన్నియు, పూర్తియైనవి. హిందూదేశములోనివిషయలంగు, సభజనయచేయుదురు. వీరిలోచాలమంది శనివారమునాటికి, రావలసియున్నది. కొందరికికలకత్తావిషయము గాఢజననమయమును గురించి చేయుచున్నారు. తక్కినవారు వారివారి స్నేహితుల యింట్లయందు బసచేయుదురు. కలకత్తా మతస్థానిక ప్రజలకుకొంచెము అస్వస్థతగలుగును. శనివారమునాటికి పూర్తి సయము కావచ్చును.

లాహోరు

బుద్ధియానాలో బాధితులు

పోలీసువారు పట్టుకొనెను.

లాహోరు మార్చి 11:—లాహోరునాలో పోలీసువారు మంగళవారమునాడు ఆరుబాంబులను పట్టుకొనిరి. వీనిలో ప్రేలుకుసాడియా, పగులకట్టిన సోదాముడ్డముక్కులను కలవు. ఇవిగాక రెండు స్త్రీలును పొడికూడ దొరకినది. కైలా నివాసియగు నందనీంగు ఆరు నలభి పట్టుకొనబడెను. ఇతడు, కొలంబియా యుద్ధున గోళములను పగులపెట్టి తిరిగివచ్చెను. మాధుసూనింగు అతని నలభి మంగళవారమునాడు లాహోరు కంట్రోల్మెంటువద్ద పట్టుకొనబడెను. ఇతని కీచాట్రతో సంబంధ మున్నదట.

ధాన్యపు దొంగతనము.

లాహోరు మార్చి 11:—రూంగు, ముజఫర్ పుర్, ముల్తాను జిల్లాలలో ధాన్యపు దొంగతనములు విశేషముగ జరుగుచున్నవి. పట్టుబడిన ధాన్యపుదొంగలను విచారింతుటకు లయాలోపూరు అసిస్టెంటు కమిషనర్ డాబ్బీస్ గారిని స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగ నియమించినారు.

కార్మికు మిలిటరీ కేటెరీ.

లాహోరు మార్చి 11:—ఇది వరకు కార్మికు సంస్థానములో మిలిటరీ కేటెరీగనున్న జనరల్ థిషన్ దాసుగారి బడులు చాలకాలమునుండి సంస్థానములో ఉద్యోగిగనున్న మేజరు ఈశ్వరదాసును యేర్పరచినారు. ఈ ఉద్యోగమునకు తోడు మహారాజుగా కియనకు లెఫ్టనెంటుకర్నల్ ఆగ బిరుదునుకూడ నిచ్చిరి.

సంజాబు లెఫ్టినెంటు గవర్నరు.

లాహోరు మార్చి 11:—శనివారమునాడు శాసనసభ పని ఆయనతరువాత లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగాగారు ఆదివారమునాటిరాత్రి లయాలో పూరు కైదుయరు. క్షయసాయకరాలలో ప్యాన్లెన విద్యార్థులకు పతకములు, సర్టిఫికేటు లిచ్చి గవర్నరుగారు బుధవారమునాడు ఉదయమునకుతిరిగిలాహోరు చేరుదురు.

రైలువే ఏర్పాటులు

లాహోరు మార్చి 11:—నార్తవైపున రైలువేలో ముఖ్యమైన స్టాంకేషన్లగున్న ఎస్.ఎ. కీటింగ్, గారీనెలాఖరున తరువనని చాలించుకొందురు. వీరు రైలువేలో 28 సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నారు. ఆయోధ్య కోహిలు ఖండు రైలువేలో ముఖ్యమైన స్టాంకేషన్ల గురించి పరీక్షింపగ నున్న పరీక్షనిగ్ సోదరులగు. డి. ఇకీటింగ్ గారు వీరి సాసమున పనిచేయుదురు. నార్తవైపున రైలువేలో నిదరకు చాలసారులు స్టాంకేషన్లగు ఆక్టింగ్ చేసిన రాయ బహద్దర మిలికి రాయగారు కోహిలుఖండు రైలువేలో ముఖ్య స్టాంకేషన్లగు వియమింపబడి.

లాహోరు నైద్య పాఠశాల.

మిలిటరీ విద్యార్థులు సమైక్యముట.

లాహోరు మార్చి 11:—ఈవ్యవహారమును తిరిగి యెచించుచునది అభయమిచ్చినచో తాము పాఠశాలలోచేసే పూర్వమువలెనే పనిచేసి చదువుకొందుమని, సమైక్యతన మిలిటరీ విద్యార్థులు నైద్యకళాప్రధానోపాధ్యాయులగు కర్నలు సదరుల్యాండుగారికి తిరిగి విన్నపముచేతుకొనిరి. ఇందుకు సమ్మతించినయెడల, పాఠశాలలోనున్న తమ తమ కన్దులు, పరుపులు మున్నగు వానిని సంపాదించుకొనినది విద్యార్థులు కోరిరి. ఈ విద్యార్థుల లిఖితప సమైక్యత. పాఠశాలాధికారి చేతుడనిన దిసమునకు వీరెవరును పాఠశాలలో తిరిగి చేరియుండలేదు. ప్రధానోపాధ్యాయుని యుత్తవు ననుసరించి. వీరు పాఠశాల నుండి తొలగించినయెడల.

అనార్కలీ బజారు ఖాసికేసు.

లాహోరు మార్చి 11:—ఫిబ్రవరి 20 వ తేది సాయం కాలమున లాహోరులోని అనార్కలీ బజారులో నుజునీంగు అను నతడు, హెడ్డుకాన్స్టేబులు, మానూము ఆలీనను చంపి నందుకును, నలినపెక్తరు మహమ్మదు మాసాగారిని బంధ్య చేయ ప్రయత్నించినందుకును మేజిస్ట్రేటు పేగారు విచారింపి, నెహ్రూకు కమ్మిటుచేసిరి. ఈ కేసుచేతు, లాహోరు నెహ్రూ జడ్జిగారిచలన విచారింపబడుచున్నది. కావునాన్దరు నిరంజనదాసుగారు ఫిర్యాదు పత్రమున వాదించుచున్నారు. దొరతనమువారు ప్రత్యేకిము నొక వ్యాయవాదిని, ముద్దాయి పత్రమున నియోగించిరి.

నైద్యాధికారియై తెలిసిన సంగతులను చదివినవిమ్మట కొందరు సాక్షులు విచారింపబడిరి. హెడ్డుకాన్స్టేబులు, సదిన స్పెక్టరును మండి ముందు కెరుచున్న మున్నరు సిక్కులను అతమా నకు కలిగి ఆపిరినియు, అందులో మున్నాయి ఒకదనియు, తరువాత వీరిని బండిలో పెట్టుంచుకొనిరినియు తెలియజేసిరి. ముద్దాయినుండి సదినస్పెక్టరు కత్తిని లాగికోనెను. ఇంక మైనకయధములన్న వా యని హెడ్డుకాన్స్టేబులు ఆడిగి ఆసిక్కులను కోధించుచునని చెప్పెను. దానివలన మున్నాయి తన చుప్పుతోనుండి సిక్కులనుగూడి యుచుసారులు చదవెను. రెండుసారులు సదినస్పెక్టరునును, ఒకసారి హెడ్డుకాన్స్టేబులును, చెప్పిలు తిరిగినది. సదినస్పెక్టరుకు, సిక్కులదాసు గుం తెలియదను తిరిగినది. ఆంగ్లద్రవ్యములో, రిక్కిన సిక్కు లిద్దరు బండికి, సారిపోయిరి. బజారులోని పోలీసువారివద్ద ముద్దాయిని పట్టుకొనిరి. తిరుగుచున్నది.

సిల్చి

వైసర్సాగుగారి కర్మలరము.

ఫిల్చి మార్చి 10:—ఈ నెలభారమును ఒక్కొక్క వైసర్సాగుగారి కేకంతుమున కార్మికు మహారాజుగారిని దర్శించి తరువాత సక్రియముగ గ్యాలియలో నింధియాయన రాజుగారిని దర్శించును.

వైసర్సాగుగారియతిములు.

ఫిల్చి మార్చి 11—ఆగాఖాను గారును వికానీయమా రాజుగారును నిన్ను కి యుద్ధమున ఫిల్చికి తేరి. వీరు వైసర్సాగుగారి యతిముగా నుందురు.

దొరతనము సిక్కులకుబోవుట.

ఫిల్చి మార్చి 11—ఇదివరలో నాజ్జాపింపబడినటులు కాక మార్చి 27 తేది డిల్లీలోనికివచ్చెను మాయబడినామూ 28 తేది దేశవజవలెనని శ్రీవైసర్సాగుగారిజ్ఞాపించిరి.

అధికారులకువచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

హిందూదేశపుమంత్రిగారు పంపుట.

ఫిల్చి మార్చి 11:—హిందూదేశపుమంత్రిగా కీ క్రింది యుద్ధపునమాచారములకు రాజ్యప్రతినిధిగానిక పంపిరి:—నల్ల సముద్రముయొక్క దక్షిణభాగములందు నుమ్మవారి యుద్ధ వాకలు, జంగుల్లకు, కోబాబాకోటలమీద పరంగులను వేసి నది. తీరమునున్న టర్కీవారి పరంగిదళము. తిరుగ ఫిరంగు లను వేసినది. కాని సిక్కులముచేయబడినది. శత్రువుల సంగతి సందర్భములను కనిపెట్టుటకు తీగ విమానములులేవు. టర్కీవారికి మందసామగ్రి తక్కువగ నున్నదట. పూర్వమువలె జర్మనీవారివచ్చుచు వీరికి నష్టముచేయుటకు వీలులేదు.

వార్తావర్త పోరాటము.

నీమెను, వార్తాలయస్థులు యుద్ధ జర్మనీసేనలకు తీర మగుపోరాటము తిరిగి జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. చలి వలన, కోడు మున్నగువాటలు గట్టిపడినది. యుద్ధము వైనిక పంతులముక, కావలసినన్ని రైలువేలున్నది. అందువలన, నర్మనీవారు క్రొత్తవైనికులను సహాయము తీసికొనిరాగలరు. చాలమందినైనికుల నొకవోటకు చేర్చగలరు. సహద్దులకును, క్రొత్తవైనికులను మధ్య జర్మనులు యుద్ధముచేయుచున్న వాకి చాలమంది సహాయముగ తీసికొనివచ్చి ద్రోహమునకు మట్టడించుచున్నారు.

ఆగ్నేయోద్యమమున నొకయుద్ధము జరుగుచున్నది. ఈ తీరపొలండులాను వార్మికి తూర్పుభాగమున 17 మైళ్ల దూరమునందు నెయంగునద్ద, నైనికులకు ఆహారమును మందు సామగ్రిని, తీసికొనిపోవు కొందరు జర్మనులను నుమ్మవారు పట్టుకొనిరి. ఈ ప్రదేశములన్నియు నుమ్మవారి రక్షితస్థానము లకు వెళుక నేయున్నది. ఇటీవల జర్మనులు త్రొవీకోనివచ్చిన ప్రదేశముకూడ వెనుకభాగముననే యున్నది. దీనినిబట్టి రష్యను సేనలెట్లు జర్మనీవారిని వెనుకకు నెట్టి ముందుకు వచ్చుచున్నదని తెలియుచున్నది.

వార్తాపట్టణమునకు వైస్రెలికొనున ఫినికాలో ఒక సావీరును, మరియొక సారి వారును లెదపబడుచున్నారు.

కాన్స్టెంటియాలో యెదతెగకుండ ఆస్త్రియావారు తమకు, చాలనపును కలుగుచున్నను పట్టుదలతో యెగిరించుచున్నారు. కోస్టివాలో తీరమున యుద్ధమునడిగినది. ఇక్కడ ఆస్త్రియావారిక ముఖ్యమగు కొంచెము పట్టుకొనకలిగిరి కాని, మరునాడు తిరిగి వెనుకకు గొట్టివేయబడిరి.

కాన్స్టెంటియాలో చలిబాన విశేషముగనున్నదని ఆస్త్రియావారు ప్రకటించుచున్నారు. ఆస్త్రియా వైనికులు కావ్రించుచు ముందులోను, చలిబాన శత్రువుసేనలు విభేతముగ విడచుచున్నప్పుడు, ఆప్రకాశనము కచ్చినది.

హంబెయనులో పెద్దపెద్ద జనాసక్తులు యుద్ధము పోవుచున్నట్లు తెలియజేయుచున్నారు. ఇక్కడ సంకులము కను జరిగినది.

కన్నులగ మాచినవారు చెప్పుసంగతులను ఒకసారిందు నేత్రపుత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—వైస్రెయము తీగమున ఆంగ్లేయనిమానములు, గొంబులను వేయటవలన జర్మనులకుచాలనముకలిగినది. త్రొగూలోని సముద్రతలకు చాలాద్రుయ, కలిగినది. కొన్నికూడ ఫిర్మానమైనది.

జర్మను సముద్రములకు కొన్ని దామువారకొని యుద్ధము మూడు ద్రోహపుత్రికలను మించినది. రి. గురు నిపోయిరి. వీరిలో 27 మంది ఆస్త్రియా డిప్ (డిటేమిడిస్తా) యుగ నేత్రక జర్మను సముద్రతలముంచి వేసినది. దీనివలన వారు ఖాంగిపోయినారు.

బర్మా

అప్పులెక్కలను తయారుచేయుట

రంగూను మార్చి 11:—అప్పులెక్కలను తయారుచేసి నందుకు ప్రమాణముకంటెనేవారు హెచ్చి సి. ఎక్కుమీద తీసికొనివచ్చినకేసు నిన్నటికి ప్రారంభమై నేడువిచారణ జరిగినది. ఈ రెండు రోజులలో డి.ఎస్.పి. గారు ఫిర్యాదిని క్రాసు పుట్టి చేసిరి. వీరిక్రాసు పుట్టి జరుగుచుండగా నే నేడు కోర్టు ముగిసినది.

బర్మాచిఫ్ కోర్టు

సిమా మార్చి 11:—బాండ్లను సీ. పి. ఆర్. యగు ఆ ను, వాయన యిప్పుడు బర్మాచిఫ్ కోర్టులో అడ్డంకుగనున్నాడు. ఇట్టివాడు సర్ హెన్రీ హార్టుల్ గారికి మార్చి 16వ తారీఖు నుండి పెట్టెంబరు 12వ తారీఖువరకు సెలవిచ్చిరి. వీరిబాండ్లు యగు గారిని ఇట్టి యిమించిచాడు.

సింగపురము

సింగపూరు యల్లరి.

బర్మా మార్చి 11:—అలెగ్జాండర్ వారిలో 49 రు దప్పు నిలిచివారందరూ వారికిని యిక్కడకు వచ్చిన గోర్ నిల్ చావలలోనివారు చెప్పచున్నారు. వీరికియడవిలోదాగి యుండిరి. క్రమముగా జట్టుకొనబడుచున్నారు. మరెవ్వరూ సప్తముకాలేదు. వ్యాపారము యాభాగముజరుగుచున్నది. అది రంగూనునందలి తిండివాడై నచ్చుచున్నది.

నామగిరి క్రయములో చరిత్రాయినాను.

లండను మార్చి 11:—“ఇంగ్లీషువారి స్వహము” అను నాటకమును ప్రాసిన మేజర్ నేమామాన్ యర్ అభినతకు యిడమలలో డెబ్బతిరి చరిత్రాయినాడని అనుయాయుగు కాన్యాడు మారియర్ గారికి తెలిసినది.

ఈయన ప్రాసిన నాటకమునందు చూపిన కళాకళలము నిన్నుమెనది కాకపోయినను, ప్రజలకు దేశసేవకు పురికొల్పుటకున శత్రువులు దేశమునై ఎప్పుడు దండెత్తినను, దేశము స్వంతము చేసికొనుటకు సిద్ధమునందుకంటే చేరుటకును చాల నానాద్యము చేసినది.

మార్కములను అరికట్టుట.

స్టాంబు మార్చి 11:—ఇక్కడికి చాలిన్న సబ్ మెరై నలుతేవు. వీరి కలగ జన్మనీ సమద్రమార్గమును అరికట్టుట కవుట్టాల ప్రయత్నమునకు. అది ఒక ప్రాంతి సబ్ మెరై ను క్రమముగా వారముచున్నాడు.

ఇప్పుడు ఇక్కడికి నుదురు 2) సబ్ మెరై నులుగలవు

మార్కములను బహుమూనములు.

లండను మార్చి 11:—యొద్దములో ప్రాంతి సబ్ మెరై నులు ముగిసినవాటిలో 10మంది డి.యస్. ఓ. పతకములు 15మంది డి.యస్. సీ. పతకములు, చాలమంది డి. సీ. పతకములు మరి యితర పతకములు యిచ్చివారని లండనుకెబ్బ ప్రకటించినది.

మరిగవార్డు

లండను మార్చి 11:—కెనెల్ ఛార్లెసు లెఫ్టినెంట్ అను నపుడు యొద్దములో మరణించుట తెలిసినది. ఈయన 2-వ వార్షికోత్సాహ ఇంగ్లీషుసేనకు జర్మను కంధకములమీదికి సమస్త ముడగా తెచ్చుకొనినది.

ప్యాసిను వ్యక్తుల

లండను మార్చి 11:—నిన్న బిట్టెనువారు జర్మనుల నైబడి నావోఫా సేతరద్ద 2500 గజముల బాదవుల కంధక ములను పట్టుకొనినారు. నావోఫానెటి అను గ్రామమును కూడ పట్టుకొనిరి. తరువాత బిట్టెనుసేన అబద్ధులై పుకు పిటర్ మిల్ కరకు వెళ్ళిరి. వాంబోడుబిట్టెను అన్నయ నిక్కు గానూడ ముందుకు వెళ్ళిరి. నావోఫా సేతరదాటి ఆహార మైలునకు వెళ్ళిరి. జర్మను సేనలకు కొద్దిగండ్లను మట్టుకు చేసినది.

కప్తానుగలయ్యగారి సాహసము

లండను మార్చి 11:—పార్లమెంటులో గెర్నెడియ ర్ను మెంబరు కప్తాను గలయ్యగారు కంధకములయొద్ద కనబడిన సాహసమునకు గాను సత్కరింపబడిరి. వీరికినల మట్టుకు ప్రతిఫలకముతోడ జర్మను కంధకములకు దోగాడి వెళ్ళియచ

ట తమకు (నిత్రమందలివారికి) తెలియజేసిన సమాఖ్యములను తెలిసికొనివచ్చుటలు నిజీవల నొకరు (వీరిపేరును తెలియ చేయకయే) వెల్లడిచేసిరి.

జర్మనియును, యుద్ధమును.

యుద్ధరంగముందలిసితి.

లండను మార్చి 11:—జర్మన్ అధికారు లిట్లు తెలియ జేయుచున్నారు. జర్మనియును పలుమరు ఓడింపబడుచున్నారని తెలియజేయుచున్నా దేగాని, వా రెడతెగక క్రొత్త క్రొత్త పటాలములను రణరంగమునకు రప్పించుకొని తన బలమును నిర్వహించుకొనుచున్నారు. చాంపేయొద్దములో ఫ్రెంచివారు ఆ యి పటాలముల గో జర్మ సేనల కొ నెడకొని నివస ముదకు జర్మను సేనలే మతంత స్థిరముగ నిలువకలిగినవని యూహించు బకుచున్నది. ఈచాంపే యుద్ధమున వర్తిం చుచు అధికారుల ప్రతియం దీ క్రిందిరుగవాయబడియున్నది. “నూరులగు పగతురయెడుట మాకు గొప్పసప్తములు మనూరి యొకచెరువులయొద్ద జరిగిన యుద్ధములో జర్మన్ సేన లన్నింటిలో సంధించిన సప్తమునకున్న నెక్కువయాయెను

చీనావాని జవాబుపైనికులు.

జవాబువారు బలపరచుకొనుచుండుట.

లండను మార్చి 11:—టొక్యో సింగటవుకోటలలోని జవాబుపైనికులకు చీనాలో తదితర కోటలలోనివారిని, జవాబు ప్రభుత్వమువారు బలపరచుచున్నారని తెలియజేయుచున్నది. ఈ కోటలలోని పైనికులను బలపరచుటకు ప్రత్యేకోద్దేశ మేమి లేదనియు, పైనికులనుబంధమునమామూలగజరుగు యేర్పాటుల ననుసరించియే యిట్లు చేయబడినదియు, యుద్ధ కార్యాలయ ములవారు చెప్పుచున్నారు.

ఇటలీ సేనలు.

లండను మార్చి 11:—పరాను అధికారు లిట్లు ప్రకటిం చిరి:—ఇటలీ సేనకు రిజర్వుపైనికు లెక్కడనున్నను వచ్చి సేనలో చేరవలసినదని దొరతనమువారు తీరువుచేసిరి. కాబట్టి పరాను సేనలోనున్న ఇటలీ సేనలు, వెల్లిపోదలచినపక్షమున వెల్లిపోవచ్చును.

గ్రెనుకుంట్లకు రాజనీతి.

ఎడ్లస్సు మార్చి 12:—కొత్త గాయ్ డి:గిర్మిరుంట్లకు తామరలందించు పద్ధతులనుండి యిట్లు తెలియజేయు చున్నారు. ఇదిగరగ్రెనుకుంట్లలో చాలకాలము యుద్ధము చేసియున్నది. కాబట్టి కొంతకాలము యుద్ధమునకు నిఘండుట యవసరము ఇప్పటి యుద్ధము ప్రాంతమైనతరువాత చాలకాలము తలెత్తముగ మందవలసి రచ్చినది. కాని స్నేహితులగు ఇతర గాజ్యములతో చేసికొనిన సంధి మరతులకు మున్నంచుట సర్దుమొనరున్నది.

(LATEST TELEGRAMS.)

India and the Alizarine Company.

A Statement in the Commons.

LONDON, March 11.

In the House of Commons Mr. Roberts said that no offer had been made by the Government of India in connection with the launching of the company the "British Dyes Limited". He did not know whether any German ships were sheltering in neutral ports carrying Alizarine to India but the London Chamber of Commerce was endeavouring to secure the cargoes of such vessels.

Japanese Garrison in China Strengthened.

LONDON, March 11.

TOKIO.—The Newspapers announce that Japan is strengthening garrisons at Tsingtao and elsewhere in China. The War Department says it is merely a matter of military routine.

Serbia and Bulgaria.

The Basis of Co-operation.

LONDON, March 11.

Replying in the Commons to a question whether Britain, France and Russia had proposed to Serbia the immediate cession to Bulgaria of certain parts of Macedonia as the basis of co-operation of these states Sir Edward Grey said that "British, French and Russian Governments continue as they are always ready, to assist in any lasting and satisfactory settlement of questions affecting the Balkan States and the three Governments will omit no favourable opportunity of furthering that object."

New Greek Cabinet's Policy.

LONDON, March 12.

ATHENS.—The new Cabinet in its statement of policy says that a long period of peace was imperative and necessary to Greece after her victorious wars hence her neutrality was imperative from the beginning of the European crisis. But it remains her duty to fulfil her treaty obligations as an ally.

Italian Reserves in French Army. Allowed to Resign.

LONDON, March 11.

It is officially announced in Paris that as Italy has called out certain classes of reserves Italians belonging to the Foreign Legion organised by Garibaldi will be allowed to resign if they desire.

An Englishman's Home. The Author Killed in Action.

LONDON, March 11.

Mr. Gerald DuMaurier has been informed that his brother (Major Guy DuMaurier) the author of the play, "An Englishman's Home," has been killed in action at the front.

[This play, of no artistic value, was highly effective as a dramatic tract in favour of national service and preparation for defence against invasion.]

The Blockade a Fiasco. A French Expert's Views.

PARIS, March 11.

A Great French submarine expert affirms that Germany has a hopeless shortage of submarines, making the blockade fiasco inevitable.

[The number of German submarines is now presumably about 20.]

Rewards for Gallantry. Announced in the "London Gazette".

LONDON, March 11.

The London "Gazette" announces the award of ten Distinguished Service Orders and fifteen Military Crosses for Officers who have displayed conspicuous gallantry and marked ability, and also of large numbers of Distinguished Conduct Medals to the rank and file, and the Indian Order of Merit for gallantry and devotion while with the Indian Corps.

Heroism of Captain Clive M. P. Awarded the Legion of Honour.

LONDON, March 11.

Captain Clive, M. P., of the Grenadiers, has been awarded the Legion of Honour for bravery in the trenches. He was anonymously mentioned in a recent "Eye-Witness's" report as crawling, with another British Officer, into the German communication trench and returning with the information he was sent to obtain.

Germany and the War. The Situation on both Fronts.

LONDON, March 11.

The German official report makes significant admissions. It says:—"Despite reported continuous defeats, the Russians seem to be able to bring up reinforcements continuously, and thus maintain their offensive."

Describing the battle in Champagne, which it claims left the German front firmer than ever, though the French had been attacking day and night with six Army Corps, it says:—"Naturally, our losses against a brave enemy have been heavy, exceeding even those suffered by the entire German Forces in the Masurian Lakes battle."

A Paris Communique.

LONDON, March 11.

PARIS.—The Communique says:—"The British attack yesterday resulted in the capture of 2,500 metres of trenches before Neuve-Chapelle and the village itself. Then the British progressed in the direction of Aubers as far as Pietre Mill and in a south easterly direction to the border of Bois Du Biez. They advanced two kilometres beyond Neuve Chapelle. The German artillery only fired a few shots."

Casualties.

LONDON, March 11.

Unofficially reported killed:—Captain Charles Leslie Poe, King's Royal Rifles. He was wounded while leading an attack on the German trenches during the night of the 2nd instant and continued to lead until he was mortally wounded.

Obituary.

LONDON, March 11.

The Deaths are announced of Mrs. Augustine Birrel and Canon Thomas Skelton.

[Mrs. Birrel is the wife of the present secretary of state for Ireland. Cannon Skelton worked after the Munting at the Delhi S. P. G. Mission and afterwards was Principal of Paul's College in England. He was born in 1834.]

The Lawn Tennis Championship. Won by a Mysorean.

BOMBAY, March 12.

The final of the Western India Lawn Tennis singles Championship was played last evening between Ranga Rao of Mysore and Nauroji of Bombay resulting in victory for Ranga Rao by six to three and six to four and the play was quite fine. Both players were well matched but Rangarao was more accurate in his long drives and his volleys were deceptive. Entries for Championship this year were as good as any in the past. Of the players competing 12 are well known European players of Western India.

The Punjab Alienation Act.

LAHORE, March 12.

The following passages relating to the working of the Punjab Alienation of Land Act 13 of 1900 has appeared in a Lahore paper. Official statistics compiled from the annual reports of the working of the act from 1904-08 showed that the Rajputs of the Punjab, a class proverbial for sending recruits to the Indian Army had lost 57,308 acres to the gain of the Arains and Kamboh who have no special liking for military calling. As the statistics quoted which professed to be based on official reports appeared to be incorrect and likely to create a false impression they have been carefully examined. The correct facts are as follows:—During the period 1904-08 the Rajputs sold to Arains and Kamboh 3,314 acres and mortgaged 4805 acres to them while they bought from them 1,687 acres and took on mortgage 829 acres. The net losses to the Rajputs were therefore 1627 sold and 3976 acres mortgaged.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Submarine Piracy.

French Trawler Destroyed.

LONDON, March 11.

A German submarine approached a French trawler off Beachy Head and made signs to the crew to tranship to a British trawler in the vicinity. Without giving them time to disembark, the submarine opened fire and damaged one of the trawler's boats. The crew had the greatest difficulty in escaping to the other. They were landed this morning at Newhaven. The trawler was last seen afloat but in a sinking condition.

The Sunken Submarine.

LONDON, March 10.

The Admiralty announces that later details show that the submarine which was sunk was U 12 and not U 29. Of the crew of 28 ten were saved.

German Submarines Lost Since the Blockade.

LONDON, March 11.

A telegram to the "Daily Mail" from Copenhagen says it is rumoured in the German naval circles that eleven submarines have been lost since the 18th February. Four are officially admitted to have been lost and nothing has been heard of the others for three weeks.

Defence of the Realms Act.

The Chancellor on the Munitions Question.

LONDON, March 10.

In the course of the discussion in the Commons on the Munitions question Mr. Lloyd-George admitted that some businessmen must suffer much inconvenience, but what was wanted was victory, and that could not be achieved unless everyone was prepared to suffer inconvenience and discomfort and, if necessary, sacrifice. He pointed out that Frenchmen were suffering greatly without grumbling, and it was because Great Britain was immune from invasion that we were able to discuss these things calmly. Nevertheless it was a matter of life and death for Britain, and we must increase enormously our output of munitions. He hoped that even people who were disappointed over contracts would temporarily accept the position. The Government would not have introduced the bill except under urgent need. He emphasised that the question of compensation could be over-elaborated. That was a question for administration.

The Chancellor announced that a compensating committee would be appointed to consider the general principles and the House would afterwards have an opportunity of enlarging or contracting the principles adopted.

Treatment of Prisoners of War in Germany. Prisoners' Statement.

LONDON, March 11.

On the adjournment several members raised the question of the ill-treatment of the British prisoners in Germany and insufficiency of food. Mr. Primrose said that papers on the subject would be published shortly. He would be the last man to say that they had been properly treated though there had been some exaggeration. He continued:—

"Our wounded in the hospitals were well treated but the treatment of prisoners on the battlefield and proceeding to camps had been most harsh. Britain had assented to the appointment of a member of the American Embassy in Berlin to visit the camps in England and he was everywhere satisfied. Five weeks ago we proposed a scheme whereby Quartermasters of the American Quartermasters Department working under the American Ambassador in Berlin should keep in touch with the British prisoners in camps and distribute whatever was sent by the British Government. That was likely to ensure fair treatment or at any rate to ensure food and clothes. No reply was received for a month and we then asked to be allowed to send an Inspector similarly to Germany but now there was every reason to hope that Germany would accept the Quartermaster scheme."

"The Government had sent to the American Ambassador sums totalling £47,000 to distribute among the prisoners and £270,000 last week. The Government was deeply grateful to the American Government for the use we were allowed to make of its representatives.

The policy of reprisals on German prisoners would be senseless and most deplorable. In the first place victims would not be responsible and secondly the German Government which was not a very merciful Government was least likely to be influenced by anything done to their soldiers who had been made prisoners by us.

We entered into the war in a generous spirit worthy of our best traditions to which we must be faithful. (Cheers)

Demands of Japan in China.

LONDON, March 9.

Replying to questions with reference to Japan's demands from China Sir Edward Grey said that he had received no representations from any Foreign Government but one or two Powers had made informal communications. As however the information in Sir E. Grey's possession was confidential His Majesty's Government had made no formal communication on the subject to any Foreign Government. Opinions of commercial and industrial classes with reference to the demands would be welcomed. Some had already been received from experts on commercial questions involved. The Government was considering the demands with a view to safeguarding any British interests with which they appeared to conflict. He

TELEGRAMS.

was aware of the importance to Lancashire cotton trade of open markets in China & gathered that Japan's demands had aroused certain uneasiness on that subject but the Government did not doubt that the Anglo-Japanese Treaty of 1905 preserving equal opportunities to the commerce of all nations in China would be observed.

Replying to a question as to whether in view of the German propaganda in China against the British trade steps would be taken to prevent the British traders from trading with the Germans in China Sir E. Grey said that trading with the enemy proclamations had been applied to the Britishers in China and it had also been intimated that transactions with the Germans in China not prohibited by proclamations are undesirable.

China & Japan. Confidential Negotiations.

LONDON, March 11.

Presiding at the League of Empire Club in London, Sir Frederick Pollack said that there were possibly confidential negotiations between China and Japan for a very close alliance, which was not a very improbable thing, and quite laudable if they made fair terms. He thought that German diplomacy had been endeavouring to stir up strife between China and Japan, and would be greatly astonished if the accounts of Japan's demands were materially inaccurate. The Chinese Minister expressed deep appreciation of his friendly sentiments towards China.

The Pillage of the Sanctuary of Kerbela.

LONDON, March 10.

In answer to a query as to whether official information confirmed the reported pillage of the sanctuary of Kerbela Mr. Roberts said he would hesitate to say that reports absolutely confirmed the accuracy of the story but they seemed to render it very highly probable.

Exchange of Prisoners. Invalid Civilians.

LONDON, March 10.

In the House of Commons Mr. Primrose announced that in deference to the express desire of the Pope, Germany had agreed to a mutual exchange of invalid civilians.

Arrival of the Australian Contingent in England.

LONDON, March 11.

London Papers state that the Australian Contingent has arrived in England.

Exchequer Bonds.

LONDON, March 11.

The application for fifty millions Exchequer bonds amounted to 72 and three-quarter millions at an average price of £ 95-18-1.

Obituary.

Rt. Rev. William Richardson.

LONDON, March 10.

The death is announced of the Right Reverend William Richardson, formerly Bishop of Zanzibar.

FRANCE.

A French Bulletin.

LONDON, March 11.

PARIS.—Last evening's communique said:—In Belgium there was a very violent bombardment of Nieupoort by forty-two centimetre guns. The British army, supported by our heavy artillery between Lys and La Bassée Canal, gained an important success. They captured the village of Neuve Chapelle, east of La Bisse Estaires road and advanced north-east of that village in the direction of Aubers and southeast in the direction of Biez wood. They took a thousand prisoners, including several officers and also mitrailleuses. The German losses were very heavy. In Champagne the enemy delivered several violent counter-attacks during the night of Tuesday and in the day time on Wednesday, but did not gain an inch of ground. We consolidated and extended our positions on the crests which we had seized, inflicting heavy losses on the assailants. Our artillery on the heights of the Mense completely demolished a number of enemy trenches.

Paris Communique.

Allies Gain Further Ground.

LONDON, March 10.

PARIS.—The communique says:—A very violent German counter-attack in Champagne last night was repulsed. We moreover gained a little ground along the road Pertbes to Tahure.

We demolished the blockhouse at Fontaine Madame in Argonne and pushed forward our trenches eighty metres.

Fight for Trenches.

Between Four-de-Paris and Bolenite the enemy attacked in the afternoon and took from us the trenches captured in the morning, but we counter-attacked and again took possession of them. The enemy again attacked and fighting is continuing.

The night was quite at Notre-Dame-de-Lorette, and the situation is unchanged.

The Progress in Champagne.

The importance of our progress yesterday in Champagne is confirmed. After taking the German work on the crest northeast of Meuil mentioned last night our infantry reached the crest beyond.

RUSSIA.

A Russian Communique.

LONDON, March 11.

A Russian communique shows the Germans have rallied their forces in North Poland reinforced by fresh

TELEGRAMS.

troops from Germany and Grodno Region and are making fresh effort towards Warsaw from Chorzale as the centre with flanking attacks from Drabin on the west to Kolno on the east.

Russians in Hungary.

LONDON, March 11.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 10th March:—The mention in the Petrograd communique of fighting in Mackos region indicates that the Russians are still in Hungary at one point, probably due south of Uzok Pass. Hill 992 near Koszioja, otherwise Kosziouyka, which was lost and recaptured, is in Galicia, some fifteen miles from Hungary.

TURKEY.

Turkey's Plight.

ALLAHABAD, March 11.

The "Pioneer's" London correspondent cables: Turkey has asked again for military and naval help from Germany and has been refused. The failure of Krupp's 14 inch guns in the Dardanelles forts has upset the enemy's calculations, as the arrival of the British 15 inchers was unexpected. Turkey was assured that Krupp had made the Dardanelles safe. The bombardment will last a month at least. The French expeditionary force concentrated in North Africa is fully ready to move. The Royal Marine Brigade is doing good work on the peninsula. Trawlers are sweeping up quantities of mines. The Turkish Asiatic troops are reported to be retiring on Constantinople with a force moving on Smyrna to oppose any attempt at landing. The Turks are greatly perturbed about the probable invasion of their last refuge in Asia Minor.

Russian Bombardment of Black Sea Shores.

DELHI, March 11.

The Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State:—

The Russian fleet bombarded Zonguldak and Kozlou on the southern shores of the Black Sea. The coast batteries answered but were silenced. The Turks lack aeroplanes for reconnaissance and are reported short of ammunition which Germany cannot supply.

GERMANY.

Germany's Last Winter Effort.

ALLAHABAD, March 11.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The enemy is engaged upon a vigorous offensive on the Russian centre in what will be a last winter effort to defeat the Russians. A dozen army corps are engaged in the attempt. Thus the policy declares itself of following Napoleon's method of attacking the flank by encirclement and the centre by piercing. The Germans try it at a time alternately. The flank movements in Belorussia and East Prussia being unproductive, an attempt to break the centre is tried again. The Germans are desperately anxious to raid the Russian main line of railway beyond Warsaw before the fine weather comes. This line is the greatest feeder of the Russian forces.

The German Casualties.

The French estimate, putting the German casualties at three million, is generally accepted as correct. All expect the aged are now under arms.

Food Supplies.

Food restrictions have been again increased. Distress is marked in German country districts. Vienna has asked Berlin for supplies and has been refused.

GREECE.

The New Cabinet.

The Premier's Policy.

LONDON, March 10.

ATHENS.—It is believed that M. Gounaris will follow the policy of neutrality with a leaning towards the Triple Entente. His three principal collaborators M. Zographos, Stratos and Baltadjis, are strong partisans of the Entente.

M. Gounaris's Stipulation.

LONDON, March 11.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 10th Mar:—The "Times" Athens correspondent says:—M. Gounaris agreed to form a cabinet after the King had consented to adjourn the Chamber for 30 days and afterwards to dissolve it. The constitution requires elections 45 days after a dissolution.

UNITED STATES.

U. S. Battleships Ordered to Vera Cruz.

LONDON, March 11.

WASHINGTON.—President Wilson has ordered two battleships from Guantanamo to Vera Cruz.

Reported Seizure by Carranza of a British Ship.

It is reported that Carranza has seized a British steamer and imprisoned the Captain.

Americans Warned to Leave Mexico.

LONDON, March 11.

WASHINGTON.—Mr. Bryan has again warned Americans to leave Mexico. The Government will endeavour to provide transportation.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

Notable guests to the Viceroy.

DELHI, March 11.

The Maharaja of Bikanir and the Aga Khan arrived at the Viceroyal Lodge, Delhi yesterday morning as guests of the Viceroy.

TELEGRAMS.

The Exodus

DELHI, March 11.
In supersession of previous orders, the Viceroy directs that the offices of the Government of India shall close at Delhi on Saturday, the 27th March, and re-open at Simla on Monday, the 29th March.

Viceroy to Visit Jummoo and Gwalior.

DELHI, March 11.
The Viceroy will pay a private visit to the Maharaja of Kashmir at Jummoo towards the end of this month and later will make his official visit to the Maharaja of Gwalior at Gwalior.

Indian Officers not to pay Income-tax.

DELHI, March 11.
Neither British nor Indian income-tax is to be recovered from the pay of officers, warrant and non-commissioned officers, and men serving with the Indian expeditionary forces during the present war.

Disaffection Amongst Chinese Troops.

DELHI, March 11.
A REPORT has been received at Delhi that there has been considerable disaffection of late on the part of some of the Chinese troops serving on the western border of the Szechuan Province. The rebels appear to have succeeded in driving back the Chinese Government troops and in seizing Heanow and Tachienlu after a fighting which lasted 20 hours. All foreigners in the latter town are reported to be safe.

War Cable to the Viceroy.
The Eastern Front.

DELHI, March 11.
The Secretary of State's Cable to the Viceroy:—Extremely desperate fighting is again reported between Neimen and Warsaw. Cold snap has hardened the roads and the Germans being back near the network of railways can reinforce and concentrate troops. They are bringing great forces into fighting line between the frontier and Warsaw and attacking at Drobyn, 40 miles south-east and between Lomza and Kolno 40 miles northeast. A battle is also taking place near the station of Augustovo and the Russians have captured part of a supply column at Seng 17 miles east of Suwalki in north Poland. The fact that all these places are well back from the main Russian defensive line and from the points which the Germans had reached during their recent advance indicates the effectiveness of the subsequent Russian counter-stroke. In the battle south-west of Warsaw in the Pilica region action is alternatively offensive and defensive. In the battle Carpathians fighting continues incessantly the Austrians persevering attacks despite crushing losses. Near Kosziowa the scene of desperate battle, they succeeded in capturing an important hill but the next day were driven out again.

An Austrian Bulletin.

An Austrian communique says unfavorable weather again prevails in the Carpathians. The Austrian troops are often engaged day and night in great cold and deep snow to prevent attacking movements or maintain the defensive against mostly superior forces.

The Western Theatre.

In the west the French report continued progress in Champagne near Perthes where very hot fighting took place.

A Dutch paper publishes the statement of an eye-witness that great damage has been done by the British air raids on the Belgian coast. Submarines at Zeebrugge were badly damaged, several batteries greatly suffered and a number of guns destroyed.

German Submarines Sink 3 Vessels.

The German submarines after a blank week have now sunk three British merchant vessels without warning. 57 lives were lost of whom 20 were Arabs. A German submarine was sunk to-day by a British destroyer. The crew surrendered.

CALCUTTA.

The Bishops' Conference.
Arrangements Completed.

CALCUTTA, March 11.
Arrangements for the Episcopal Synod to be held in Calcutta from Monday the 15th to 27th March are now complete. All the Bishops in India are attending and several of them are due to arrive on Saturday. The Lord Bishop of Calcutta is entertaining a few and the remainder will reside with friends in the city. The Right-Rev. the Metropolitan is at present confined to his room owing to slight indisposition but hopes to completely recover by Saturday.

BURMA.

The Singapore Riot.

RANGOON, March 11.
With regard to the Singapore riot it is stated from Rangoon that the steamer "Glenogle," which arrived there yesterday, brings news that all except forty-nine of the rioters are accounted for. These are in a spot in a jungle and are being gradually smoked out. No more casualties are reported, and business is proceeding on normal lines.

Lower Burma Chief Court.
A New Judge Appointed.

SIMLA, March 11.
Mr. C. P. R. Young, Barrister-at-Law, Government Advocate, Burma officiates as Judge of the Chief Court Lower Burma, during Sir Henry Hartnoll's absence on leave from the 15th March to the 12th September.

The Falsification of Accounts Case.

RANGOON, March 11.
The hearing was resumed yesterday and continued to-day of the charge against Mr. H. C. Elsey, Departmental Manager Messrs. J. and F. Graham and Co. who is alleged to have

TELEGRAMS.

falsified the accounts of the firm to the tune of over 21 lakhs of rupees. The complainant's cross-examination by Mr. De-Ghanville occupied both the days and had not finished till the rising of the court.

PUNJAB.

Seizure of Bombs in Ludhiana.
Arrest of Returned Emigrants.

LAHORE, March 11.
The Police on Tuesday made a big haul in Ludhiana District in the course of a further investigation into the activities among the returned emigrants. They secured six large bombs, consisting of thick metal screwtopped vessels filled with explosive powder and large pieces of broken soda water bottles. In addition 36 seers of explosive powder was seized, and Wand Singh, of Kaila a returned emigrant, was arrested. Another named Madan Singh, alleged to be concerned in the conspiracy, was arrested on Tuesday at Lahore cantonment.

Trial of Grain Dacoits.

LAHORE, March 11.
Mr. B. H. Dobson, Assistant Commissioner, Lyallpur has been appointed as special Magistrate to try the cases arising from grain dacoities in Jhang, Muzaffargarh and Multan districts.

The Military Secretary of Jammu and
Kashmir State.

LAHORE, March 11.
Major Ishar Das, a very old servant of the state has been appointed to succeed General Bishen Das as Military Secretary of Jammu and Kashmir and been granted the rank of Lieutenant-Colonel by the Maharaja.

Tour of the Lieutenant Governor
of Punjab.

LAHORE, March 11.
After the Legislative Council meeting on Saturday the Lieutenant-Governor leaves for Lyallpur on Sunday night by special train where His Honour will present diplomas and prizes won by the students of the Agricultural College returning again to Lahore on Wednesday morning.

The Anarkali Bazar Murder Case.

LAHORE, March 11.
Before Major Irvine, Sessions Judge Lahore and three Assessors the trial took place of Sujjan Singh, who was committed to the Sessions by Magistrate Shaw on a charge of murdering Mr. Masoom Ali Shah, Head Constable and attempting to murder Mr. Mahomed Musa Sub-Inspector of Police in Anarkali Bazar on the evening of the 20th February. Rai Bahadur Niranjani Das, Public Prosecutor prosecuted while a special counsel was engaged by the Crown for the defence. After medical evidence was read a number of witnesses including a constable, a dentist, two shop-keepers and the tonga driver were examined and cross-examined at length. They generally deposed that Mr. Masoom Ali Shah and Mr. Mahomed Musa stopped three Sikhs among whom was the accused who were going ahead of their tonga on suspicion and got them seated on the tonga. Mr. Masoom Ali took out the Gupti or sword-stick from the accused and Mr. Mahomed Musa asked if they had any arms and said they would search their persons. At this the accused drew out a pistol from inside his blanket and fired three shots, the first two hitting the Sub-Inspector, one on the front and the other at the back while the other bullet wounded the head constable. In confusion the other two Sikhs got down from the tonga and made good their escape. The accused was caught hold of from behind by two of the bazaar people standing close by. The case had not been finished when the Court rose for the day.

Railway Postings.

LAHORE, March 11.
Mr S. A. Keatinge, the Chief Store Keeper North Western Railway who retires after 28 years service about the end of this month will be succeeded on the North Western Railway by his younger brother Mr. D. E. Keatinge the Chief Store Keeper, Oudh and Rohilkhand Railway. Rai Bahadur Milkiram the Store Keeper, North Western Railway who has acted as the Chief Store keeper on previous occasions will succeed as Chief Store keeper Oudh and Rohilkhand Railway.

Military Students of the Lahore
Medical College.

A Fresh Petition Presented.

LAHORE, March 11.
Military students of the Lahore Medical School yesterday presented a fresh petition to Colonel Sutherland, Principal, Medical College stating they are ready to resume their duties and studies conditionally on the assurance of the reconsideration of the matter being given to them. Failing that they pray that their belongings and beddings may be returned to them. These students recently went on strike and did not join on the due date and by the order of the principal had their names removed from the College rolls.

BOMBAY.

Qualifications of Auditors.
Bombay Government Press Note.

BOMBAY, March 11.
The Bombay Government has issued a Press Note regarding auditors' qualifications under the Companies and Life Assurance Acts. According to the Government of India's suggestion that the Bombay College of Commerce might be utilized for organising instruction and conducting examinations for recognised accountants and auditors, the Bombay Government have decided to constitute an

TELEGRAMS.

Accountancy Diploma Board associated with the Commercial College, consisting of the Director of public instruction, Bombay, Principal of the College of Commerce, Secretary of the Bank of Bombay, two Accountants and two experts in mercantile law to formulate a scheme for instruction and examination for accountants and auditors to be recognised all over India.

Bombay Admiralty Court.
Socrates Atychides Suit Against Government.

BOMBAY, March 11.
In the Admiralty division of the Bombay High Court this morning Justice Macleod delivered judgment in the matter of the petition presented by Socrates Atychides, who sought to recover Rs 1,40,500 damages from the Bombay Government in respect of the detention and capture of the S. S. "Kara Deniz" as a prize of war. The claimant, Socrates Atychides, a Greek born at Constantinople and carrying on business there, stated that on the 14th August 1914 he purchased the ship from Messrs Seri Sofani of Constantinople, a firm subsidised by the Turkish Government some three years prior to the present outbreak of war between Great Britain and Turkey. He had divested himself of the Turkish nationality and become a naturalised Persian subject. The purchase of the "Kara Deniz" has been registered at the Persian Embassy. Socrates accordingly claimed that "Kara Deniz" was a vessel belonging to a neutral power and that it was flying a Persian flag when lying at Bombay harbour and captured as prize of war. Socrates added that since purchasing the vessel he had changed the name of the vessel to "Homadan," a Persian town. On behalf of the Crown it was contended that the "Kara Deniz" was used as a Turkish transport and that it arrived in the Bombay harbour in September last flying a Turkish flag. Monrad Bey, master of the vessel, had stated that the crew were members of the Turkish Civil Service and paid by the Turkish Government. The vessel had been legally taken as a prize of war.

His Lordship, in the course of his judgment reviewed the facts put forward by the claimant as to the circumstances which led to his purchasing the vessel. The position of the "Kara Deniz" was critical. It had left Constantinople flying a Turkish flag, and the Turkish Minister was no doubt anxious about its safety. The only way to secure this was by entering into agreement with the claimant. His Lordship went into the question of the "bona-fides" of the transfer and whether the alleged transfer was complete and the legal officers and crew were not changed, and there was no documentary evidence produced to show that there was a delivery. His Lordship expressed the opinion that the transaction might have been a perfectly genuine one. With the object of giving the claimant a chance of establishing his "bona-fides" His Lordship was prepared to issue a commission and grant other facilities to the applicant. The case was adjourned to Monday next to enable the claimant to apply for a commission to adduce further evidence.

Precautions Against Famine
Storage of Fodder.

BOMBAY, March 11.
The advisability of storing fodder to guard against famine has been under the consideration of the Government of Bombay for more than a year and the scheme prepared by the Director of Agriculture has now been adopted. Under this scheme the Agricultural Department will grow shrewd and store fodder and hold it up when famine next occurs in Kaira district, in Ahmednagar district and in Ahmedabad district.

A New Y. M. C. A. Building Opened.

BOMBAY, March 11.
The Governor of Bombay this afternoon opened the new buildings in connection with the Y. M. C. A. Apprentices Home. In the course of his speech the Governor praised the work of the Y. M. C. A. and said he had often wondered whether Englishmen really took into consideration the responsibility which lay upon them from an imperial point of view as to the way in which they lived their lives in various parts of the Empire and in India in particular. There were great many men who came out to India who said to themselves "we are here for a particular job and we have to do our work and after doing that work we shall go home and rest content". This however was but a very small part of the imperial duty. It was the duty of every Englishman to realise that he had got to set an example which would gain for him feelings of respect, esteem and regard.

The Governor of Bombay Goes to Delhi.

BOMBAY, March 11.
The Governor of Bombay and Lady Willingdon leave Bombay on Wednesday evening for Delhi where they stay until the following Sunday. They then proceed to Peshawar making short halts at Amritsar and Lahore. They remain at Peshawar from 24th to 28th when they leave to go direct to Mahabeshwar for hot weather arriving at the hill side station on the 31st. The tour will be quite private.

SIND.

Release from Jail.
Of Sindhi Students.

KARACHI, March 11.
The "Prabhat," a vernacular paper of Hyderabad, says that Narandas one of the Sindhi students who were detained in jail after the "Komagata Maru" affair, has been released by the Bombay Government on his giving substantial security. The elder brother, Professor Javarmal, is still in custody.

Mail Steamer Report.

BOMBAY, March 11.
The Postal Express train conveying the inward foreign mail leaves Bombay to-day at 1-40 P. M.

వృత్తాంతములు.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల. — ఈ నెల 20 వ తేదీ ఖు శనివారమునాడు మచిలీపట్టణము నందలి ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలయొక్క సంతకస్థానము నాయముద్రి శంకర నాయర్ గారి ఆధిపత్యము క్రింద జరుపబడును. తత్సందర్భమున శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారు ఉపన్యాసమిత్తురు.

ముందుచూడక నడచుట: — బొంబాయిలో కడచిన యాదివారమునాడు 34 సంవత్సరములు వయసుగల యొక మారిషియన్ వాడు ముందుచూడకుండా సుమద్రమున ముగానున్న రోడ్డుమీద నడచుచు, తన వెంట మెక్కెన్నెలుగారెక్కి పోవుచు నుత్తర పక్ష భాగమున తిట్టుకొనెను. గుడ్డము పడెదన్నగా, నతని కడితొడ యొక్క విశేషము అతఁ డిప్పు డాసుపత్రిలోనున్నాడు: — క్రాంతిబుద్ధిక.

స్నేగువార్తలు: — ఈనెల 6 వ తేదీనో నంత మైసూరు ములో స్నేగు అసంతృప్తముజ్జ్వల 16 మందితగిలి 13 మంది చనిపోయిరి; ఉత్తరాఘాటజిల్లాలో 11 మంది తగిలి 9 మంది చనిపోయిరి; బల్లారిజిల్లాలో 14 మంది తగిలి 15 మంది చనిపోయిరి; దక్షిణకన్యాలో 1 కి తగిలి 1 కు చనిపోయిరి; నేలమజ్జిలో 14 మంది తగిలి 6 కు చనిపోయిరి; తిరుమ నాపల్లిజిల్లాలో 4 మంది తగిలి 4 కు చనిపోయిరి; మొత్తము 60 మంది తగిలి 45 మంది చనిపోయిరి.

హిందూ బాలసహజము, రాజము హింద్ర వరము. — రత్నకవి భాండారకవులవలన వచ్చెడి జాలయ మొదటివారము వొక కవిత జరగును. 20 రూపాయల మొత్తముగల రెండుబహుమతి లియ్యబడును. రత్న కవిగారి స్మరణ చిహ్నముగా వాగ్దారణపరిషత్ యొక్క పాద నాసమయముదే జరపబడును. దీని రి రూపాయల బహుమతి యొంగుబడును. ఈ రెండు పతీతులను స్త్రీపురుష నివృత్త శక, లోకవర్ణకందరీ విద్యార్థులు పోటీచేయ వచ్చును. విశేష విషయముల తెలిసికొనఁ గలవారు కావ్యదర్శి గారికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

సంద్యాల డిస్ట్రిక్టు ముసరము — ఇచ్చటి ప్రిడ రలు చాలమంది కలసిపెట్టిన యర్జీకి ఫలముగా ఎమ్.ఏ. శ్రీ రంగాచారియ్యగారి ప్రాబేషము నిలిచిపోయినట్లు ప్రాచీనమున్నది. పదిసంవత్సరములకు పూర్వము కొన్ని నెలలపాటి యుద్వేగములో నాక్కింగుగా పనిచేసిన నరసింగరావుగారిచే డిస్ట్రిక్టు ముసరముననిర్వా ప్రవేశించినారు.

బాల వితంతువులు: — రజనన్దా వివాహ కాసన వివాద సంధ్యమున రాబా ఎమ్. భుజంగరావు గారి కీక్రంది వితంతు సంఖ్యలను వివరించి: —

1 సంవత్సరము వయసుగల వితంతువులు 859; 2 ఏండ్ల వయసువారు 1,089; 3 మొదలు మూడేండ్ల వయసువారు 1,886; 4 మొదలు నాలుకేండ్ల వయసువారు 3,782; 5 మొదలై డేండ్ల వయసువారు 8,180; 6 మొదలు పదియేండ్ల వయసు వారు 78,407; 10 మొదలు పదునైదు సంవత్సరముల వయసు వారు 2,27,867.

సంద్యాల డిస్ట్రిక్టు బోర్డు — గ్రామోద్యోగుల సమేతము ప్రభుత్వోద్యోగులు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మొదలపెట్టిన ఎత్తక్షణలలో పోటీచేయకుండుట మంచిదాయని ప్రభుత్వము వారడిగిన ప్రశ్ననుగూర్చిమంచిదని సూచించుచు ఏకాగ్రహ్యముగా కొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి; సంద్యాల మ్యూన్సిపల్ బోర్డును డి. సుబ్బరావుగారు బలపఱచిరి. రిటైర్డు డిప్యూటీ కలెక్టరును కర్నూలుజిల్లాలో కా బోర్డు నాఫీషియల్ ప్రెసిడెంట్లును అగు కే. సుబ్బరావుగారు గ్రామోద్యోగులను ప్రభుత్వోద్యోగులనుగా భావింపఁగూడదని యొక సవరణను ప్రతిపాదించిరి. ఈసవరణను సంద్యాల సచి కలెక్టరు యత్నముగారు బలపఱచిరి. తిరునెల్వేలయల ఎత్తక్షణముండి తొలగింపఁగూడదని కొందఱు డిప్యూటీ కలెక్టరును తిహసీదారులను వాదించిరి. చివరకు సవరింపబడనప్రకార మాతీర్మానమునకు సంఖ్యలచేసరిక రింపబడినది. ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు డిస్ట్రిక్టుమెడికల్ ఆఫీ సరు మొదలైన యుద్వేగులు గ్రామోద్యోగులనుగూడ నెలె క్షణముండి తొలగింపబడుమునని వాదించి సవరణను ప్రతికూల ముగా వోటిచ్చియున్న సందర్భములో క్యాపిట్యుషియల్ స

రద్దులుపట్టి ప్రాసీక్యూటరుగారు సవరణ కనుకూలముగా వోటిచ్చుట విచారకరము. — అని హిందూపత్రిక యొక్క యొక యంపలిశేఖరుడు వ్రాయుచున్నాడు.

కరెన్సీ నోట్లను ద్వీగుణపఱచుట: — కడచిన గురువారముక డెంగాలీ, కలకత్తా వెనెపిధియందలి వేలగారి యింటికి వెళ్లి తన చెప్పెడి, కరెన్సీ నోట్లను ద్వీగుణపఱచెదని చెప్పెను. వేలగారు 10 రూపాయల నోట్లనుండి ఆ డెంగాలీ యానోటును రెండు తడికాగితముల నడుమపెట్టి దానికి గంధకము పొగజేసి దానిని బాగముకరతో చుట్టఁదెట్టి, తాను మలునాడు వచ్చునంత వఱకును విప్పుచుదని చెప్పి వేలగాడి చేతపెట్టి వెళ్లిపోయెను. మరునాఁ డెంగాలీ వచ్చునప్పటి కొక పోలీసు ఇన్స్పెక్టరును ఒక నామీయు ప్రక్క గదిలో దాగియుండుటలు వేలగాలీ లోపల నేర్పాటుచేసిరి. డెంగాలీ మలునాడు రాఁగానే వేలగారానోటు చుట్ట ను విప్పి రెండునోట్లయందుటకు కనుగొనిరి. రెండు నోట్ల నెంబరులును ధీష్ణముగానుండుటకు వేలగారు గుర్తించిరిగాని దైకచెప్పసారకుండి ద్వీగుణపఱచు నిమిత్తము కొన్ని నూరురూపాయల నోట్లనుతెచ్చిరి యా డెంగాలీ వేలగాలీదగి యాగందర్శనం దాయతో నొక యెంబరుచేసికొనెను. అంతట పోలీస్ సెక్యూరు రంగమధ్యమునవచ్చి యా డెంగాలీని అరెస్టుచేసెను. ఆ డెంగాలీని పఃశోధింపఁగా నతనియొద్ద నొక కాగితముముక్కుమాత్రము వొరకెను. దానిమీద ధర్మకులూ వీధియందలి మరయొక యూరోపియనుయొక్క చిరునామా నుండెను. ఈరెండవ యూరోపియను వేలగారియంత మాత్రమిద్దికాదు. ఆయన ప్రష్నింపఁగా, తా నా డెంగాలీ చేతికి నూరురూపాయలకోట్లయిచ్చివాణనియు, ప్యాకెటును విప్పిచూడఁగా నందు త్రేకాతిముతప్ప నేమియు లేవండెనని యు ఆయన జవాబుచెప్పెను.

దంతచూరము
శబ్ద 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0
ఈదుంతచూరముతో పండ్లుకోయును వలన చిగుల్లు గట్టివచ్చును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము సవించుకొనును. ఆమృతంజనముడిపో, 7, తిరుమిక్కెట్టిపేట, చువ్రాసు

ప్రపంచయుద్ధము.

ఘనమోరసంగ్రామము!

చిత్రరూపము!!

యోధాగ్రణులభావచిత్రము!!!

యూరోప్ ఖండముందెల్లన, అల్లకల్లాలనుచేసి రక్తప్రవాహముననే బొరలొడుచుండు జగత్ ప్రళయస్వరూపముగా నానాత్మకాలక్షర పునినలె వివరియిండు అతిభయంకర యుద్ధనామకులనున్నా, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడ నుంకరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునువైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగవున్నవి.

త్వరతేయుడు! స్వల్పమేప్రతులు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమునలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముకేసి తునకు మండింపబడి సమస్తపాతమునకు హేతువైన ఎమ్డనను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగరికములను జూచియుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిద్ధియను నానయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాంశులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జర్మనీ చక్రవర్తులనున్న మర్యాదన దుశ్శాసనులవలె కాలాగ్నికి హేతువై యుండెడి జర్మని ఆఫ్రికా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుండురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నాకానాయకులనున్న, వాయువిమాన నాయకులనున్న జూచియుండురా? లేనియెడల మానవద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూచుడు! చిత్రపటమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనినెల. 1 రూపాయ.

షరా. — యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము ప్రతియొక్క పటమును మౌనికెట్టల జాటి నలగక భద్రముగా జేరునట్లు పంపెదము.

విలాసము: — గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

MADRAS — Printed and Published by R. S. Srinivasan at the Andrapatrika Press, No. 6 & 7, Thambu Chetty Street, George Town.